

ЖИВОТНА СРЕДИНА

ENVIRONMENT

2018

СТАТИСТИЧКИ БИЛТЕН / STATISTICAL BULLETIN

Бања Лука / Banja Luka

2018.

НАЧЕЛНИК ОДЈЕЉЕЊА ЗА ПУБЛИКАЦИЈЕ, ОДНОСЕ СА ЈАВНОШЋУ И ПОВЈЕРЉИВОСТ СТАТИСТИЧКИХ ПОДАТАКА: Владан Сибиновић
HEAD OF DIVISION FOR PUBLICATIONS, PUBLIC RELATIONS AND STATISTICAL DATA CONFIDENTIALITY: Vladan Sibinović

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: проф. др Јасмин Комић, в. д. директора
EDITOR IN CHIEF: Prof. Dr. Jasmin Komić, Acting Director

УРЕДНИК ИЗДАЊА: Јелена Ђокић
RELEASE EDITOR: Jelena Đokić

РУКОПИС ПРИПРЕМИЛА: Стана Копрановић
PREPARED BY: Stana Kopranović

НАСЛОВНА СТРАНА: Владан Сибиновић
FRONT PAGE: Vladan Sibinović

ПРЕВОД: Јелена Кандић
TRANSLATION: Jelena Kandić

ГРАФИЧКА ПРИПРЕМА: Александра Зеџ
GRAPHIC DESIGN: Aleksandra Zec

ПРЕДГОВОР

Статистички билтен „Животна средина“ је публикација Републичког завода за статистику која корисницима пружа увид у низ директних и индиректних података о стању животне средине у Републици Српској.

Подаци су подијељени у шест поглавља и представљени табеларно и графички.

Прво поглавље садржи опште статистичке податке који корисницима пружају могућност израчунавања индикатора животне средине. Друго поглавље даје кратак увид у основне податке статистике животне средине. У трећем поглављу представљени су подаци статистике отпада, док четврто поглавље приказује податке статистике вода. У петом поглављу представљени су подаци о емисији гасова стаклене баште по секторима и према појединачним гасовима. Шесто поглавље садржи податке из других статистичких области, који омогућавају свеобухватнији приказ стања животне средине (пољопривреда, шумарство, енергетика, саобраћај, истраживање и развој и правосуђе).

Будући да поред података статистике животне средине публикација садржи и основне податке из других статистичких области, корисницима се даје могућност анализе могуће интеракције разних области економског и друштвеног живота са животном средином.

Изражавамо захвалност свим сарадницима који су учествовали у прикупљању, контроли, обради, припреми статистичких података и методолошких објашњења, као и у уређивању, превођењу и штампању овог Билтена.

Републички завод за статистику ће бити захвалан на свим примједбама и сугестијама које би могле да допринесу побољшању Билтена.

INTRODUCTION

Statistical bulletin “Environment” is the publication of the Republika Srpska Institute of Statistics which provides users with access to a range of direct and indirect data on the state of environment in Republika Srpska.

The data are divided into six chapters and presented in tables and graphs.

The first chapter presents general statistical data which enable users to calculate environment indicators. The second chapter provides a brief insight into basic environment statistics data. The third chapter contains waste statistics data, while the fourth one contains water statistics data. In the fifth chapter, data on greenhouse gas emission are presented by sector and by individual gases. The sixth chapter provides data from other statistical areas, which provide a more comprehensive overview of the environmental situation (agriculture, forestry, energy, transport, research and development, and criminal justice).

In addition to environment statistics data, the publication also presents basic data from other statistical areas; thus, users are provided with the possibility of analyzing possible interactions between various areas of the economic and social life with the environment.

We would like to thank everyone who participated in the collection, control, processing and preparation of statistical data and methodological explanations, as well as in editing, translation and printing of this Bulletin.

The Republika Srpska Institute of Statistics will appreciate any suggestion and comment contributing to the improvement of this Bulletin.

Проф. др Јасмин Комић
в. д. директора
Републичког завода за статистику

*Prof. Dr Jasmin Komić
Acting Director
Republika Srpska Institute of Statistics*

САДРЖАЈ
TABLE OF CONTENTS

Предговор <i>Introduction</i>	3
Методолошка објашњења <i>Methodological explanations</i>	6
1. Општи подаци <i>General data</i>	8
1.1. Република Српска (површина, становништво и бруто домаћи производ) <i>Republika Srpska (area, population and gross domestic product)</i>	9
2. Основни подаци <i>Basic data</i>	9
2.1. Настали отпад по подручјима класификације дјелатности КД БиХ 2010 <i>Generated waste by section of the Classification of Economic Activities KD BiH 2010</i>	9
2.2. Произведени, прикупљени и третирани комунални отпад <i>Generated, collected and treated municipal waste</i>	9
2.3. Захваћене површинске и подземне воде у индустрији <i>Surface and groundwater abstracted by industries</i>	10
2.4. Снабдијевање индустрије водом из јавног водовода и других извора <i>Supply of industries with water from public water supply and other systems</i>	10
2.5. Испуштене отпадне воде из индустрије <i>Wastewater discharged by industries</i>	10
2.6. Систем јавног водоснабдијевања <i>Public water supply system</i>	10
2.7. Систем јавне одводње отпадних вода (јавна канализација) <i>Public sewage system</i>	10
2.8. Емисија гасова са ефектом стаклене баште <i>Greenhouse gas emission</i>	11
3. Отпад <i>Waste</i>	12
3.1. Настали отпад у подручјима производних дјелатности <i>Waste generated in production activities</i>	12
3.2. Настали отпад у подручју Вађење руда и камена, по врстама <i>Waste generated in the section Mining and quarrying, by waste types</i>	13
3.3. Настали отпад у подручју Прерађивачка индустрија, по врстама <i>Waste generated in the section Manufacturing, by waste types</i>	14
3.4. Настали отпад у подручју Производња и снабдијевање ел.енергијом, гасом, паром и климатизација, по врстама <i>Waste generated in the section Electricity, gas, steam and air conditioning supply, by waste types</i>	15
3.5. Настали отпад у подручју Грађевинарство, по врстама <i>Waste generated in the section Construction, by waste types</i>	16
3.6. Комунални отпад <i>Municipal waste</i>	17
4. Воде <i>Water</i>	19
4.1. Захваћене површинске воде у индустрији <i>Surface water abstracted by industries</i>	19
4.2. Захваћене подземне воде у индустрији <i>Groundwater abstracted by industries</i>	20
4.3. Снабдијевање индустрије водом из јавног водовода и других система <i>Supply of industries with water from public water supply and other systems</i>	21
4.4. Коришћење вода у индустрији, према намјени <i>Water use in industries, by purpose</i>	22
4.5. Испуштене отпадне воде из индустрије <i>Wastewater discharged by industries</i>	23
4.6. Испуштене отпадне воде из индустрије, према врсти водопријемника <i>Wastewater discharged by industries, by type of water recipients</i>	24
4.7. Испуштене третиране отпадне воде из индустрије <i>Discharged treated wastewater from industries</i>	25
4.8. Захваћене воде у систему јавног водоснабдијевања <i>Abstracted water in public water supply</i>	25
4.9. Испоручене воде и губици у систему јавног водоснабдијевања <i>Delivered water and losses in public water supply</i>	26
4.10. Јавна водоводна мрежа <i>Public water supply system</i>	26
4.11. Испуштене отпадне комуналне воде <i>Wastewater discharged to public sewage system</i>	27
4.12. Канализациона мрежа <i>Public sewage system</i>	27

5. Ваздух	
<i>Air</i>	28
5.1. Емисија гасова са ефектом стаклене баште, по изворима <i>Greenhouse gas emissions, by source</i>	28
5.2. Емисија директних гасова са ефектом стаклене баште и понори, по врсти гасова <i>Direct greenhouse gas emissions and sinks, by type of gas</i>	29
5.3. Емисија индиректних гасова са ефектом стаклене баште <i>Indirect greenhouse gas emissions</i>	29
6. Остали подаци	
<i>Other data</i>	30
6.1. Пољопривредне површине према категорији коришћења земљишта <i>Agricultural land by type of land use</i>	30
6.2. Производња важнијих усјева <i>Production of major crops</i>	30
6.3. Број грла стоке и живине <i>Number of livestock and poultry</i>	31
6.4. Посумњавање и искоришћавање шума <i>Afforestation and forest exploitation</i>	31
6.5. Површина шума <i>Forest areas</i>	31
6.6. Штете у приватним и државним шумама, по узроку штете <i>Damages in private and state forests, by cause of damage</i>	31
6.7. Утрошак енергената за производњу електричне и топлотне енергије <i>Consumption of energy commodities for production of electricity and heat</i>	32
6.8. Производња електричне енергије <i>Production of electricity</i>	32
6.9. Производња топлотне енергије <i>Production of heat</i>	33
6.10. Финална потрошња енергената у саобраћају <i>Final consumption of energy commodities in transport</i>	33
6.11. Регистрована друмска моторна и прикључна возила <i>Registered road motor vehicles and trailer vehicles</i>	33
6.12. Средства за истраживање и развој према друштвено-економском циљу <i>Funds for research and development by major socio-economic goal</i>	34
6.13. Буџетска средства за истраживање и развој према друштвено-економском циљу (стварни издаци) <i>Budget appropriations or outlays for research and development by socio-economic goal (actual outlays)</i>	34
6.14. Кривична дјела против животне средине <i>Criminal offences against environment</i>	35

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Подаци статистике животне средине објављени у овом Билтену резултат су сљедећих статистичких активности: „Годишњи извјештај о отпаду из производних дјелатности“ (ОТП), „Годишњи извјештај о прикупљеном отпаду“ (КОМ-6аП), „Годишњи извјештај о отпаду одложеном на депоније“ (КОМ-6аД), „Годишњи извјештај о коришћењу и заштити вода од загађивања“ (ВОД-1), „Годишњи извјештај о јавном водоводу“ (ВОД-2В) и „Годишњи извјештај о јавној канализацији“ (ВОД-2К). Подаци из других статистичких области (пољопривреда, шумарство, енергетика, саобраћај, истраживање и развој, правосуђе) резултат су статистичких активности које се спроводе у свакој од наведених области.

Подаци о емисији гасова са ефектом стаклене баште резултат су сарадње Републичког завода за статистику и Републичког хидрометеоролошког завода, који је надлежан за израду инвентара гасова са ефектом стаклене баште за Републику Српску. За потребе израчунавања емисија коришћена је методологија Међувладиног тијела за климатске промјене, *IPCC* (Intergovernmental Panel on Climate Change), прописана Конвенцијом, односно Ревидиране смјернице *IPCC* из 1996. године, *IPCC* Смјернице добре праксе и управљања несигурностима у националним инвентарима емисија гасова са ефектом стаклене баште из 2000. године и *IPCC* Смјернице добре праксе за употребу земљишта и шумарство из 2003. године. За израчунавање емисија коришћена је Tier 1 метода, осим за Саобраћај, за који је по софтверу COPERT IV коришћена Tier 2 метода.

У наставку текста дате су основне дефиниције, док се детаљнија методолошка појашњења могу пронаћи на интернет страници Републичког завода за статистику www.rzs.rs.ba, под насловом Методе и класификације.

Отпад представља све материје или предмете које власник отпада одлаже, намјерава или мора да одложи.

Комунални отпад подразумева отпад из домаћинства, као и други отпад који је по својој природи или саставу сличан отпаду из домаћинства.

Произведени отпад представља процјену укупне количине комуналног отпада и одређује се на основу податка о количини отпада прикупљеног јавним одвозом, процента становништва обухваћеног јавним одвозом отпада и процјени броја становника у извјештајној години.

Прикупљање отпада је дјелатност систематског прикупљања и, по могућности, сортирања отпада у циљу олакшања будућег третмана.

Одлагање отпада је активност која има за циљ коначно збрињавање отпада који се не може или не намјерава поново употребити.

Коришћене воде су воде (свјеже и претходно коришћене у другим пословним субјектима) које су предузећа у току извјештајне године користила за технолошки процес, за покретање турбина у хидроелектранама, за санитарне потребе и остале намјене.

Отпадне воде су воде које се после коришћења третирају као отпадне и које се одводе до уређаја за пречишћавање или се испуштају у земљу, подземне или површинске воде. У отпадне воде нису укључене атмосферске воде и проточне воде из хидроелектрана.

Пречишћене (третиране) воде су отпадне воде које су прошле процес примарног, секундарног и/или терцијарног третирања у циљу задовољења еколошких стандарда прије испуштања.

Примарни третман представља први степен пречишћавања отпадних вода физичким и/или хемијским процесима.

Секундарни третман представља други степен пречишћавања отпадних вода биолошким процесима.

Терцијарни третман представља трећи степен пречишћавања отпадних вода путем кога се, након секундарног пречишћавања, уклања фосфор и/или азот.

Јавни водовод је скуп повезаних хидротехничких објеката и постројења, под јединственом управом и контролом, помоћу којих се вода захвата, прикупља, пречишћава и дистрибуира корисницима.

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

Environment statistics data presented in this Bulletin were obtained through the following statistical surveys: "Annual report on waste from production activities" (OTP), "Annual report on collected waste" (KOM-6aP), "Annual report on waste deposited in landfills" (KOM-6aD), "Annual report on utilization and protection of waters against pollution in industry" (VOD-1), "Annual report on public water supply" (VOD-2V) and "Annual report on public sewage system" (VOD-2K). Data from other statistical areas (agriculture, forestry, energy, transport, research and development, criminal justice) were obtained through statistical surveys carried out in each of these areas.

Data on greenhouse gas emission are presented as a result of the cooperation of the Republika Srpska Institute of Statistics with the Republic Hydrometeorological Service. Republic Hydrometeorological Service develops the Greenhouse Gas Inventory for Republika Srpska. For the purpose of emission calculation, the methodology of the Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) under the Convention was applied, namely the Revised IPCC Guidelines from 1996, IPCC Good Practice Guidance for Land Use, Land-Use Change and Forestry from 2003 and Good Practice Guidance and Uncertainty Management in national greenhouse gas emission inventories from 2000. For the emission calculation, Tier 1 method was applied, except for Transport, for which Tier 2 method was applied in the COPERT IV software.

In the text below, basic definitions are presented, while detailed methodological explanations are available at the website of the Republika Srpska Institute of Statistics www.rzs.rs.ba, entitled Methods and Classifications.

Waste is any substance or object which the holder discards or intends or is required to discard.

Municipal waste is waste generated in households and any other waste which is in its characteristics or contents similar to waste from households.

Generated waste represents an estimate of the total amount of municipal waste. It is determined on the basis of data on the amount of waste collected by public waste removal services, the percentage of population covered by public waste removal services, and the estimate of total population in the reporting year.

Waste collection is an activity of systematic collection and, if possible, sorting of waste, in order to facilitate further treatment.

Waste disposal is an activity aimed at final treatment of waste that cannot be or is not intended to be recovered.

Used water is water (fresh or previously used in other business entities) used by enterprises during the reporting year for a technological process, to run turbines in hydro power plants, and for sanitary and other purposes.

Wastewater is water that is, after utilisation, treated as wastewater and distributed to purification plants or discharged into the soil, into groundwater or into surface water. Wastewater does not include precipitation and water flow from hydro power plants.

Purified (treated) water refers to wastewater treated through primary, secondary and/or tertiary processes in order to meet environmental standards before being discharged.

Primary treatment is the first stage of the wastewater treatment carried out by physical and/or chemical processes.

Secondary treatment is the second stage of the wastewater treatment carried out by biological processes.

Tertiary treatment is the third stage of the wastewater treatment, carried out after the secondary treatment to remove phosphorus and/or nitrogen.

Public water supply is a set of connected hydro-technical facilities and plants, under single management and control, used to abstract, collect, purify and distribute water to users.

Јавна канализација је систем канала, односно цијеви за одвођење отпадних и атмосферских вода из насеља.

Главни колектор је сабирни канал који одводи отпадне воде из једног дијела или цијелог насеља до уређаја за пречишћавање воде или водопријемника.

Инвентар гасова са ефектом стаклене баште представља процјену свих емисија и понора гасова који производе ефекат стаклене баште, а настају као резултат активности човјека или природних процеса на које утичу активности човјека на одређеној територији током посматраног периода.

Стакленички потенцијал гаса (*Global Warming Potential – GWP*) је мјера утицаја неког гаса на ефекат стаклене баште у односу на утицај угљен-диоксида (CO_2), који је договорно узет као референтна вриједност. Како поједини гасови различито доприносе ефекту стаклене баште, да би се омогућило укупни приказ, емисија сваког гаса се множи са његовим стакленичким потенцијалом и изражава као еквивалентна маса угљен-диоксида ($\text{CO}_2\text{-eq}$). Стакленички потенцијал угљен-диоксида (CO_2) је 1, метана (CH_4) 21 и азот-субоксида (N_2O) 310.

Понори представљају уклањање или апсорпцију гасова са ефектом стаклене баште из атмосфере до које долази, на примјер, код прираста дрвне масе у шумама.

Пољопривредне површине су земљишне површине које се користе за пољопривредну производњу. Пољопривредну површину чине обрадиве површине, пашњаци, рибњаци, трстици и баре.

Под обрадивом површином подразумевају се земљишне површине на којима се гаје ратарски и повртни усјеви, вишегодишњи засади и траве, и на којима се врше обраде, косидба и други пољопривредни радови и, по правилу, убиру приноси сваке године. Обрадиву површину чине оранице и баште, воћњаци, виногради и ливаде.

Ораничне површине (њиве) су земљишне површине на којима се обавља ратарска производња. На њима се, по утврђеном плодореду, сију ратарски усјеви: жито, индустријско, повртно и крмно биље. У ораничну површину урачунавају се и површине које су ради одмора остале необрађене: зелени угар или црни угар, залегаји, парлози и прелози. Осим тога, ораницама се сматрају и површине под лозним и воћним расадницима, као и дјетелишта и луцершита.

Принос усјева исказан је као амбарски принос нормалне влажности, по одбитку свих губитака приликом жетве (бербе), транспорта и вршидбе.

Шумом се сматра свака површина већа од пет ари, која је обрасла шумским дрвећем и служи производњи шумских сортимената, или има заштитну функцију и посебну наmjену, без обзира на обраст и висину стабала (високе шуме-разнодобне и једнодобне, изданачке и остале категорије шума). Шумом се сматрају и све чистине, односно необрасле површине настале чистом сјечом као редовним видом газдовања, бесправним сјечима, пуштошењем шума и разним каламитетима.

Бруто дрвна маса обухвата посјечено индустријско, техничко, огревно дрво и отпадак и губитак који настаје приликом сјече (пањевину, грањевину и трулеж), тј. тоталну масу дрвета на пању, мјерену у дубећем стању.

Утрошак енергената за производњу енергије обухвата количину горива употријебљену за конверзију (нпр. угаљ у електричну енергију) или искориштену за трансформацију у енергетске производе.

Нето производња електричне енергије представља електричну енергију испоручену електромрежи из електрана, а добија се као разлика између произведене електричне енергије на генератору и властите потрошње у електранама.

Регистрована друмска моторна и прикључна возила су сва возила која су регистрована код органа унутрашњих послова, осим возила Оружаних снага.

Друмски превоз односи се на рад привредних субјеката који се баве јавним превозом путника и робе.

Public sewage system is a network of sewers and drains for drainage of waste and precipitation from settlements.

Main sewer is a collection drain which drains wastewater from an entire settlement or a part thereof to the purification plant or to the water recipient.

Greenhouse Gas Inventory represents an estimate of all gas emissions and sinks that produce the greenhouse effect, occurring as a result of human activity or natural processes affected by human activity in a particular territory during the reference period.

Global Warming Potential (GWP) is a measure of an effect a certain gas has on global warming, compared to global warming potential of carbon dioxide (CO_2), which has been agreed upon as the benchmark. As individual gases contribute differently to the greenhouse effect, in order to allow for a comprehensive presentation, emission of each individual gas is multiplied by its global warming potential and shown as an equivalent mass of carbon dioxide ($\text{CO}_2\text{-eq}$). Global warming potential of carbon dioxide (CO_2) is 2, of methane (CH_4) 21 and of nitrous-oxide (N_2O) 310.

Sinks represent the elimination or absorption of greenhouse gases from the atmosphere, occurring, for example, with the increment of forests.

Agricultural land is land area used for agricultural production. Agricultural land covers cultivable area, pastures, fishponds, pools and reed tracts.

Cultivable area is land area where crops and vegetables, permanent plantings and grasses are grown, and where cultivation, mowing and other agricultural works are performed. Typically, yields are gathered every year. Cultivable area covers arable land and gardens, vineyards and meadows.

Arable land (field) is land area solely intended for crop production. These areas are sown, by pre-defined schedule, with the following crops: cereals, industrial crops, vegetables, and fodder crops. Arable land also covers "recovering" areas which remained uncultivated: green fallow or black fallow and neglected land. In addition, areas under vine and fruit tree nurseries are also covered, as well as areas under clover and lucerne.

Yield of crops is presented as a granary yield of normal humidity, after deduction of all losses during harvest (gathering), transport and threshing.

Forest is any area larger than five ares, covered with forest trees, which serves for production of forest assortments or has a protective function and specific purpose, regardless of the height and growth of trees (high forests – varied and same age, coppices, and other forest categories). Forest is also any clearing or other non-overgrown area, caused by clear cutting as a regular form of forest management or by illicit cutting, forest destruction and various calamities.

Gross felled timber covers felled industrial and technical wood, fuel wood and scrap and losses generated at cutting (stumps, branches and rut), i.e. total wood volume measured on the stump.

Consumption of energy commodities for production of energy refers to the amount of fuel used for the conversion (e.g. coal to electricity) or for the transformation into energy products.

Net electricity production is electrical energy delivered from a power station to a power-supply grid. It is calculated as the difference between electrical energy produced in a generator and own usage.

Registered road motor vehicles and trailers are all vehicles registered at internal affairs authorities, except Armed Forces vehicles.

Road transport refers to activities of business entities engaged in public transport of passengers and goods.

Научноистраживачки рад је систематска стваралачка активност којом се примјеном научних метода стичу нове научне спознаје, односно стваралачки користи постојеће знање за нове примјене. То је стваралачки рад на освајању нових знања, а циљ му је подизање општег цивилизацијског нивоа друштва и коришћење тих знања у свим областима друштвено-економског развоја. Научноистраживачким радом се баве научници и истраживачи који су изабрани у одговарајућа научна, научно-наставна и истраживачка звања.

Према *Frascati* приручнику сектори се одређују према економској активности субјекта који се бави истраживачко-развојним радом. Дефиниције сектора се, углавном, заснивају на Систему националних рачуна (SNA), с тим што се сектор високог образовања посматра као одвојени сектор, док су домаћинства спојена са непрофитним сектором. Одлучујући критеријум за разврставање у поједини сектор је већински извор средстава којима се финансира дата извјештајна јединица.

Кривично дјело је противправно дјело којим се поврђују или угрожавају заштићене вредности и које је због своје опасности у закону одређено као кривично дјело и за њега прописана кривична санкција.

Пунољетни учинилац кривичног дјела је лице које је у вријеме извршења кривичног дјела имало навршених 18 година живота или више и против којег је поступак по кривичној пријави завршен (укључујући и лица против којих је вођен поступак на основу приватне тужбе).

Пријављено лице – непознати учинилац је лице против којег је тужилаштву поднесена кривична пријава, а које је по истеку године дана од дана подношења кривичне пријаве и даље остало непознато.

Осуђено лице је пунољетно лице које је проглашено кривим и према којем су изречене кривичне санкције: затвор, новчана казна, условна осуда, рад за опште добро на слободи, судска опомена или је проглашено кривим, а ослобођено од казне.

Због заокруживања, сумарни искази се не слажу увијек са збиром заокружених појединачних података.

ЗНАКОВИ

- нема појаве
- ... не располаже се податком
- 1) ознака за напомену
- () податак је мање поуздан
- * исправљен податак

Јединице мјере и скраћенице

t	тона
m ³	кубни метар
km	километар
ha	хектар
хиљ.	хиљада
Gg	гигаграм
Gg CO ₂ -eq	гигаграм еквивалентног угљен-диоксида
GWh	гигават час

Scientific research is a systematic creative activity whose goal is to gain new scientific insights through the application of scientific methods, that is, creative use of the existing knowledge for new applications. This is creative work on the acquirement of new knowledge, and the goal is to raise the general level of civilisation of society and to use this knowledge in all areas of socio-economic development. Scientific research is carried out by scientists and researchers who were elected in the appropriate scientific, scientific-teaching and research positions.

In accordance with the *Frascati Manual*, sectors are defined by economic activity of the reporting unit engaged in research and development. Sector definitions are generally based on the System of National Accounts (SNA), provided that the higher education sector is observed as separate sector, while households are connected with the non-profit sector. The decisive criterion for the classification into a particular sector is the major source of funds of the reporting unit.

Criminal offence is an unlawful act violating or threatening protected rights, which is, due to its dangerousness, designated as a criminal offence in the law, and a criminal sanction is prescribed for it.

Adult perpetrator of a criminal offence is a person who, at the time of the offense perpetration, was 18 years old and against whom procedure on criminal charge was terminated (including persons against whom procedure based on a private lawsuit was conducted).

Reported person - unknown perpetrator is a person against whom a criminal charge was filed to a Public Prosecutor's Office, and who remained unknown one year from the charge submission date.

Convicted person is an adult person who was found guilty of a criminal offence and on whom one of the criminal sanctions was imposed (imprisonment, fine, conditional sentence, community service, judicial admonition), or a person who was found guilty and released from punishment.

Due to rounding, summary accounts may not always add up to the sumtotalss of rounded individual data.

SYMBOLS

- no occurrence
- ... data not available
- 1) footnote
- () less reliable data
- * corrected data

Units of measure and abbreviations

t	tonne
m ³	cubic metre
km	kilometer
ha	hectare
thous.	thousand
Gg	gigagram
Gg CO ₂ -eq	gigagram CO ₂ equivalent
GWh	gigawatt-hour

1. ОПШТИ ПОДАЦИ GENERAL DATA

1.1. РЕПУБЛИКА СРПСКА (ПОВРШИНА, СТАНОВНИШТВО И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД) REPUBLIKA SRPSKA (AREA, POPULATION AND GROSS DOMESTIC PRODUCT)

Година Year	Површина ¹⁾ Area ¹⁾ (km ²)	Становништво (процјена) Population (estimate) ²⁾	Бруто домаћи производ, хиљ. КМ Gross domestic product, thous. KM	Бруто домаћи производ по становнику, КМ Gross domestic product per capita, KM	Бруто домаћи производ, хиљ. EUR ³⁾ Gross domestic product, thous. EUR ³⁾	Бруто домаћи производ по становнику, EUR Gross domestic product per capita, EUR
2013	24 641	1 171 179	8 792 917	7 508	4 495 816	3 839
2014	24 641	1 167 082	8 887 307	7 615	4 544 078	3 894
2015	24 641	1 162 164	9 205 038	7 921	4 706 533	4 050
2016	24 641	1 157 516	9 630 569	8 320	4 924 107	4 254
2017	24 641	1 153 017	10 077 017	8 740	5 152 376	4 469

2. ОСНОВНИ ПОДАЦИ BASIC DATA

2.1. НАСТАЛИ ОТПАД ПО ПОДРУЧЈИМА КЛАСИФИКАЦИЈЕ ДЈЕЛАТНОСТИ КД БиХ 2010⁴⁾ GENERATED WASTE BY SECTION OF THE CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES KD BiH 2010⁴⁾

Подручја КД БиХ 2010	2012	2014	2016	KD BiH 2010 sections
УКУПНО	58 836 800	64 055 316	58 902 922	TOTAL
B Вађење руда и камена	57 556 156	62 324 231	57 168 185	B Mining and quarrying
C Прерађивачка индустрија	490 511	459 915	386 970	C Manufacturing
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	790 133	842 563	1 125 762	D Electricity, gas, steam and air-conditioning supply
F Грађевинарство	...	428 607	222 005	F Construction

2.2. ПРОИЗВЕДЕНИ, ПРИКУПЉЕНИ И ТРЕТИРАНИ КОМУНАЛНИ ОТПАД GENERATED, COLLECTED AND TREATED MUNICIPAL WASTE

	2013	2014	2015	2016	2017	
Произведени отпад	388 767	... ⁵⁾	403 352	425 962	391 186	Waste generated
Прикупљени отпад	235 354	307 537	242 636	259 848	249 682	Waste collected
Трајно одложени отпад ⁶⁾	250 681	337 415	265 913	272 121	282 956	Waste permanently disposed of ⁶⁾
Отпад предат на прераду	3 156	3 260	2 864	2 901	2 946	Waste delivered for further treatment

¹⁾ Привремени податак о површини Републике Српске који не укључује дио Брчко дистрикта (Извор: Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове) / Preliminary data on the surface area of Republika Srpska which does not include a portion of Brčko District (Source: Republic Administration for Geodetic and Property-Legal Affairs)

²⁾ Процјена броја становника је заснована на резултатима добијеним из Пописа становништва 2013 / Population estimate is based on the results of the Census of Population 2013

³⁾ Просјечан годишњи курс КМ/EUR=1,9558 (Извор: Централна банка БиХ) / Average annual exchange rate KM/EUR=1.9558 (Source: Central Bank of BiH)

⁴⁾ Подаци се прикупљају сваке друге године. За подручје Грађевинарство подаци се прикупљају од 2014. године / Data are collected with biannual periodicity. The data in the section Construction have been collected since 2014.

⁵⁾ Метод рачунања није оптимално примјенљив због поплава у 2014. години / Calculation method is not optimally applicable due to the floods in 2014.

⁶⁾ Укључујући евидентиране врсте одложеног отпада који нема својства комуналног отпада (пјесак, животињски отпад, грађевински отпад) / Including recorded types of disposed of non-municipal waste (sand, animal waste, construction waste)

2.3. ЗАХВАЋЕНЕ ПОВРШИНСКЕ И ПОДЗЕМНЕ ВОДЕ У ИНДУСТРИЈИ
SURFACE AND GROUNDWATER ABSTRACTED BY INDUSTRIES

хиљ. м³ / thous. m³

Подручја КД БиХ 2010	2013	2014	2015	2016	2017	KD BiH 2010 sections
УКУПНО	17 070 604	14 403 568	13 015 953	14 903 299	10 770 348	TOTAL
B Вађење руда и камена	8 617	9 252	9 952	8 717	3 081	B Mining and quarrying
C Прерађивачка индустрија	4 437	6 889	7 198	8 256	8 530	C Manufacturing
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	17 057 550	14 387 427	12 998 803	14 886 326	10 758 737	D Electricity, gas, steam and air conditioning supply

2.4. СНАБДИЈЕВАЊЕ ИНДУСТРИЈЕ ВОДОМ ИЗ ЈАВНОГ ВОДОВОДА И ДРУГИХ ИЗВОРА
SUPPLY OF INDUSTRIES WITH WATER FROM PUBLIC WATER SUPPLY AND OTHER SYSTEMS

хиљ. м³ / thous. m³

Подручја КД БиХ 2010	2013	2014	2015	2016	2017	KD BiH 2010 sections
УКУПНО	3 606	3 357	3 572	3 370	3 320	TOTAL
B Вађење руда и камена	100	100	117	132	124	B Mining and quarrying
C Прерађивачка индустрија	1 707	1 576	1 768	1 764	1 796	C Manufacturing
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	1 799	1 681	1 687	1 474	1 400	D Electricity, gas, steam and air conditioning supply

2.5. ИСПУШТЕНЕ ОТПАДНЕ ВОДЕ ИЗ ИНДУСТРИЈЕ
WASTEWATER DISCHARGED BY INDUSTRIES

хиљ. м³ / thous. m³

Подручја КД БиХ 2010	2013	2014	2015	2016	2017	KD BiH 2010 sections
УКУПНО	17 178	17 261	17 431	18 181	11 476	TOTAL
B Вађење руда и камена	8 623	9 263	9 976	8 738	2 531	B Mining and quarrying
C Прерађивачка индустрија	4 680	6 163	6 249	7 439	7 182	C Manufacturing
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	3 875	1 835	1 206	2 004	1 763	D Electricity, gas, steam and air conditioning supply

2.6. СИСТЕМ ЈАВНОГ ВОДОСНАБДИЈЕВАЊА
PUBLIC WATER SUPPLY SYSTEM

	2013	2014	2015	2016	2017	
Захваћене воде, хиљ. м³	96 529	95 341	95 798	94 705	99 327	Water abstracted, thous. m³
Испоручене воде, хиљ. м³	55 917	55 290	55 247	54 656	56 533	Water delivered, thous. m³
Дужина јавне водоводне мреже, km	6 697	6 997	7 384	7 463	7 676	Length of public water supply network, km
Број водоводних прикључака ⁹⁾	235 809	242 875	246 806	237 017	238 875	Number of pipe connections ⁹⁾

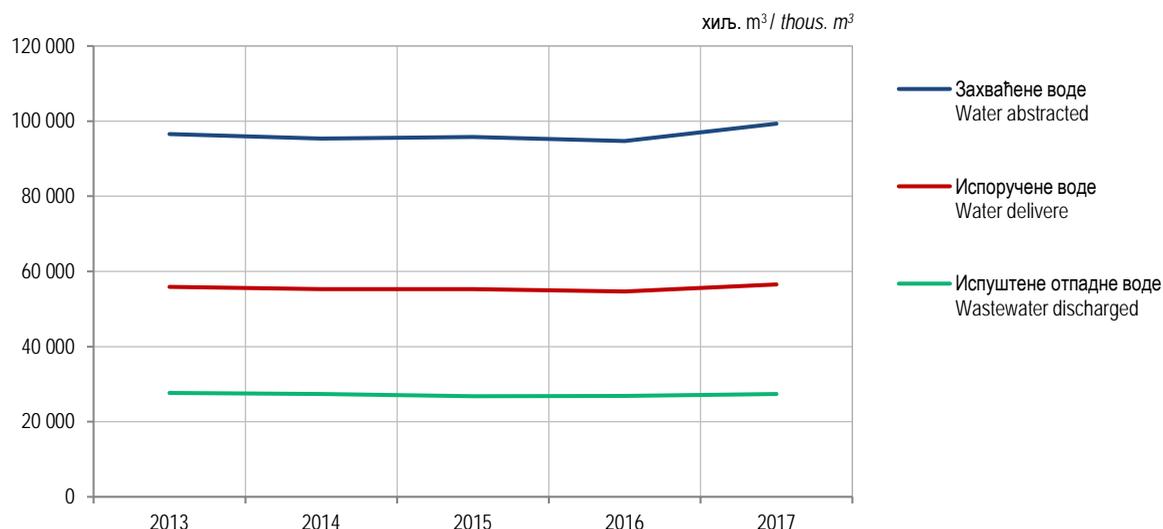
2.7. СИСТЕМ ЈАВНЕ ОДВОДЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА (ЈАВНА КАНАЛИЗАЦИЈА)
PUBLIC SEWAGE SYSTEM

	2013	2014	2015	2016	2017	
Захваћене воде, хиљ. м³	27 652	27 353	26 779	26 831	27 365	Water abstracted, thous. m³
Испоручене воде, хиљ. м³	1 169	1 193	1 266	2 698	2 660	Water delivered, thous. m³
Дужина јавне водоводне мреже, km	1 605	1 659	1 677*	1 723	1 728	Length of public water supply network, km
Број водоводних прикључака ⁹⁾	119 484	121 621	123 320	120 288	118 366	Number of pipe connections ⁹⁾

⁷⁾ Искључујући проточне воде из хидроелектрана / Excluding water flow from hydro power plants.

⁸⁾ Од 2016. године податак се прикупља према методологији која је унапријеђена на основу Заједничког ОЕЦД/Евростат упитника о копненим водама / Since 2016 data are collected by the methodology that has been improved on the basis of the Joint OECD/Eurostat Questionnaire on Inland Waters.

⁹⁾ Искључујући отпадну воду која је третирана и испуштена у реципијент на подручју ФБиХ / Excluding wastewater treated and discharged into recipients on the territory of the Federation of BiH.

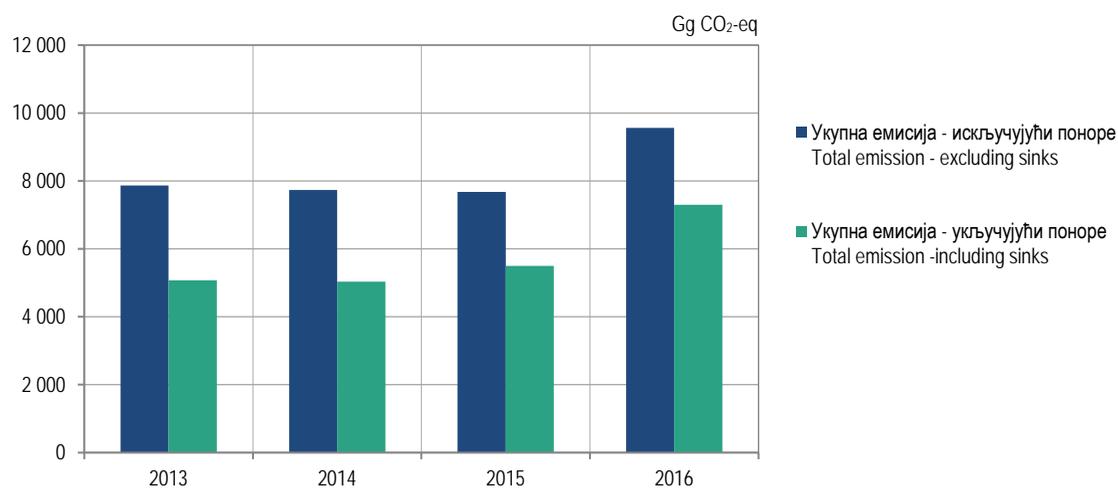

Графикон 1. Захваћене, испоручене и испуштене воде у систему јавног водовода и јавне канализације
Graph 1. Abstracted, delivered and discharged wastewater in public water supply and public sewage system

2.8. ЕМИСИЈЕ ГАСОВА СА ЕФЕКТОМ СТАКЛЕНЕ БАШТЕ GREENHOUSE GAS EMISSIONS

Gg CO₂-eq¹⁰⁾

	2013	2014	2015	2016	
УКУПНО - искључујући поноре ¹¹⁾	7 867,3	7 738,1	7 677,3	9 562,8	TOTAL – excluding sinks ¹¹⁾
УКУПНО - укључујући поноре ¹¹⁾	5 074,4	5 037,0	5 496,2	7 296,9	TOTAL – including sinks ¹¹⁾

Графикон 2. Емисија гасова са ефектом стаклене баште, укључујући и искључујући поноре
Graph 2. Greenhouse gas emission, including and excluding sinks

¹⁰⁾ Гигаграм (1 Gg = 1 000 t) еквивалентног угљен-диоксида (CO₂-eq)/Gigagram (1 Gg = 1,000 t) of equivalent carbon-dioxide (CO₂-eq).

¹¹⁾ Уклањање или апсорпција гасова са ефектом стаклене баште из атмосфере до које долази, на примјер, код прираста дрвне масе у шумама/Absorption of greenhouse gases from the atmosphere occurring, for example, in the increment in forests.

3. ОТПАД
WASTE

3.1. НАСТАЛИ ОТПАД У ПОДРУЧЈИМА ПРОИЗВОДНИХ ДЈЕЛАТНОСТИ¹²⁾, ПО ВРСТАМА
WASTE GENERATED IN PRODUCTION ACTIVITIES¹²⁾, BY WASTE TYPES

EWC-Stat шифра ¹³⁾	Врста отпада	2012	2014	2016	EWC-Stat code ¹³⁾	Waste type
	УКУПНО	58 836 800	64 055 316	58 902 922		TOTAL
01.1	Коришћени растварачи	0	-	-	01.1	Spent solvents
01.2	Киселине, алкални или слани отпад	17	9	11	01.2	Acid, alkaline or salt waste
01.3	Коришћена уља	839	241	342	01.3	Used oils
01.4, 02, 03.1	Хемијски отпад	4 832	4 608	3 534	01.4, 02, 03.1	Chemical wastes
03.2	Муљ од индустријских отпадних вода	8 496	1 739	2 024	03.2	Industrial effluent sludges
05	Отпад од здравствене заштите и биолошки отпад	1	-	0	05	Health care and biological waste
06.1	Метални отпад од гвожђа	13 709	9 522	7 601	06.1	Metallic waste, ferrous
06.2	Метални отпад, обојени метали	682	1 379	1 061	06.2	Metallic waste, non-ferrous
06.3	Метални отпад, помијешани метали од гвожђа и обојени метали	447	3 496	1 642	06.3	Metallic waste, mixed ferrous and non-ferrous
07.1	Отпад од стакла	4 622	917	523	07.1	Glass waste
07.2	Отпад од папира и картона	1 186	21 896	2 651	07.2	Paper and cardboard waste
07.3	Отпад од гуме	89	463	193	07.3	Rubber wastes
07.4	Отпад од пластике	532	4 527	1 385	07.4	Plastic wastes
07.5	Отпад од дрвета	98 772	53 621	43 781	07.5	Wood wastes
07.6	Отпад од текстила	495	1 109	1 191	07.6	Textile wastes
07.7	Отпад који садржи РСВ (полихлороване бифениле)	74	1	46	07.7	Waste containing PCBs (polychlorinated biphenyls)
08 (искљ. 08.1, 08.41)	Одбачена опрема (искљ. одбачена возила, батерије/акумулаторе)	63	60	78	08 (excl. 08.1, 08.41)	Discarded equipment (excl. discarded vehicles, batteries/accumulators)
08.1	Одбачена возила	28	87	72	08.1	Discarded vehicles
08.41	Отпадне батерије и акумулатори	30	19	11	08.4	Batteries and accumulators wastes
09.1	Животињски и мијешани отпад од припреме хране	7 058	7 537	6 048	09.1	Animal and mixed food waste of food preparation and products
09.2	Билни отпад	5 052	5 185	3 240	09.2	Vegetal wastes
09.3	Животињске фекалије, урин и ђубриво	14 513	12 759	9 783	09.3	Animal faeces, urine and manure
10.1	Отпад из домаћинства и сличан отпад	4 478	4 333	5 524	10.1	Household and similar wastes
10.2	Мијешани и неразврстани материјали	16 841	8 469	1 388	10.2	Mixed and undifferentiated materials
10.3	Отпад од разврставања	-	28	-	10.3	Sorting residues
11	Муљеви	55	1 322	1 185	11	Common sludges
12.1	Минерални отпад од грађења и рушења објеката	657	233 871	31 025	12.1	Mineral waste from construction and demolition
12.2, 12.3, 12.5	Остали минерални отпад	57 838 042	62 654 929	57 476 567	12.2, 12.3, 12.5	Other mineral wastes
12.4	Отпад од сагореивања	778 458	824 297	1 102 750	12.4	Combustion waste
12.6	Земља	20 453	38 302	44 460	12.6	Soils
12.7	Отпад од ископавања	11 099	160 045	154 359	12.7	Dredging spoils
12.8, 13	Отпад од прераде отпада и стабилизирани отпад	5 180	545	447	12.8, 13	Wastes from waste treatment and stabilised wastes

¹²⁾ Вађење руда и камена, Прерађивачка индустрија, Производња и снабдијевање ел. енергијом, гасом, паром и климатизација и, од 2014. године, Грађевинарство/Mining and quarrying, Manufacturing, Electricity, gas, steam and air conditioning supply and, since 2014, Construction.

¹³⁾ Европски статистички каталог отпада, EWC-Stat Ver.4/European Waste Statistics Classification, EWC-Stat Ver.4

3.2. НАСТАЛИ ОТПАД У ПОДРУЧЈУ ВАЂЕЊЕ РУДА И КАМЕНА, ПО ВРСТАМА
WASTE GENERATED IN THE SECTION MINING AND QUARRYING, BY WASTE TYPES

EWC-Stat шифра ¹³⁾	Врста отпада	2012	2014	2016	EWC-Stat code ¹³⁾	Waste type
	УКУПНО	57 556 156	62 324 231	57 168 185		TOTAL
01.3	Коришћена уља	52	84	181	01.3	Used oils
01.4, 02, 03.1	Хемијски отпад	5	16	21	01.4, 02, 03.1	Chemical wastes
06.1	Метални отпад од гвожђа	54	26	731	06.1	Metallic waste, ferrous
06.2	Метални отпад, обојени метали	-	-	4	06.2	Metallic waste, non-ferrous
06.3	Метални отпад, помијешани метали од гвожђа и обојени метали	186	904	-	06.3	Metallic waste, mixed ferrous and non-ferrous
07.2	Отпад од папира и картона	1	6	206	07.2	Paper and cardboard waste
07.3	Отпад од гуме	0	15	65	07.3	Rubber wastes
08 (искљ. 08.1, 08.41)	Одбачена опрема (искљ. одбачена возила, батерије/акумулаторе)	0	11	11	08 (excl. 08.1, 08.41)	Discarded equipment (excl. discarded vehicles, batteries/accumulators)
08.41	Отпадне батерије и акумулатори	2	3	0	08.4	Batteries and accumulators wastes
09.1	Животињски и мијешани отпад од припреме хране	2	2	4	09.1	Animal and mixed food waste of food preparation and products
10.1	Отпад из домаћинства и сличан отпад	170	172	185	10.1	Household and similar wastes
10.2	Мијешани и неразврстани материјали	10 691	79	54	10.2	Mixed and undifferentiated materials
11	Муљев	27	25	25	11	Common sludges
12.1	Минерални отпад од грађења и рушења објеката	155	74	78	12.1	Mineral wastes from construction and demolition
12.2, 12.3, 12.5	Остали минерални отпад	57 513 324	62 313 942	57 156 654	12.2, 12.3, 12.5	Other mineral wastes
12.4	Отпад од сагоријевања	250	600	580	12.4	Combustion waste
12.6	Земља	20 138	8 273	9 386	12.6	Soils
12.7	Отпад од ископавања	11 099	-	-	12.7	Dredging spoils

3.3. НАСТАЛИ ОТПАД У ПОДРУЧЈУ ПРЕРЕЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА, ПО ВРСТАМА
WASTE GENERATED IN THE SECTION MANUFACTURING, BY WASTE TYPES

t

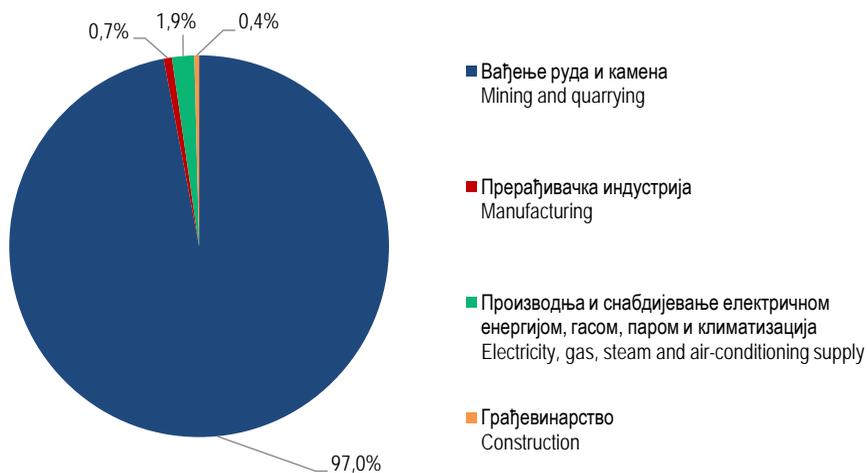
EWG-Stat шифра ¹³⁾	Врста отпада	2012	2014	2016	EWG-Stat code ¹³⁾	Waste type
	УКУПНО	490 511	459 915	386 970		TOTAL
01.1	Коришћени растварачи	0	-	-	01.1	Spent solvents
01.2	Киселине, алкални или слани отпад	17	9	11	01.2	Acid, alkaline or salt waste
01.3	Коришћена уља	751	128	115	01.3	Used oils
01.4, 02, 03.1	Хемијски отпад	1 565	1 780	819	01.4, 02, 03.1	Chemical wastes
03.2	Муљ од индустријских отпадних вода	5 196	1 739	2 022	03.2	Industrial effluent sludges
05	Отпад од здравствене заштите и биолошки отпад	1	-	0	05	Health care and biological waste
06.1	Метални отпад од гвожђа	11 505	9 321	6 424	06.1	Metallic waste, ferrous
06.2	Метални отпад, обојени метали	677	1 365	1 053	06.2	Metallic waste, non-ferrous
06.3	Метални отпад, помијешани метали од гвожђа и обојени метали	189	835	1 600	06.3	Metallic waste, mixed ferrous and non-ferrous
07.1	Отпад од стакла	4 622	898	521	07.1	Glass waste
07.2	Отпад од папира и картона	1 174	21 855	2 312	07.2	Paper and cardboard waste
07.3	Отпад од гуме	40	27	10	07.3	Rubber wastes
07.4	Отпад од пластике	532	4 514	1 369	07.4	Plastic wastes
07.5	Отпад од дрвета	98 769	52 855	43 607	07.5	Wood wastes
07.6	Отпад од текстила	495	1 109	1 191	07.6	Textile wastes
07.7	Отпад који садржи PCB (полихлороване бифениле)	1	1	35	07.7	Waste containing PCBs (polychlorinated biphenyls)
08 (искљ. 08.1, 08.41)	Одбачена опрема (искљ. одбачена возила, батерије/акумулаторе)	61	32	47	08 (excl. 08.1, 08.41)	Discarded equipment (excl. discarded vehicles, batteries/accumulators)
08.1	Одбачена возила	23	-	-	08.1	Discarded vehicles
08.41	Отпадне батерије и акумулатори	6	4	6	08.41	Batteries and accumulators wastes
09.1	Животињски и мијешани отпад од припреме хране	7 017	5 373	5 928	09.1	Animal and mixed food waste of food preparation and products
09.2	Биљни отпад	5 052	5 185	3 240	09.2	Vegetal wastes
09.3	Животињске фекалије, урин и ђубриво	14 513	12 759	9 783	09.3	Animal faeces, urine and manure
10.1	Отпад из домаћинства и сличан отпад	2 241	2 327	3 582	10.1	Household and similar wastes
10.2	Мијешани и неразврстани материјали	6 144	8 355	1 291	10.2	Mixed and undifferentiated materials
10.3	Отпад од разврставања	-	28	-	10.3	Sorting residues
11	Муљевци	27	808	55	11	Common sludges
12.1	Минерални отпад од грађења и рушења објеката	503	521	182	12.1	Mineral waste from construction and demolition
12.2, 12.3, 12.5	Остали минерални отпад	324 718	324 317	297 581	12.2, 12.3, 12.5	Other mineral wastes
12.4	Отпад од сагоријевања	1 265	3 207	3 739	12.4	Combustion waste
12.6	Земља	316	18	0	12.6	Soils
12.8, 13	Отпад од прераде отпада и стабилизирани отпад	3 091	545	447	12.8, 13	Wastes from waste treatment and stabilised wastes

3.4. НАСТАЛИ ОТПАД У ПОДРУЧЈУ ПРОИЗВОДЊА И СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛ. ЕНЕРГИЈОМ, ГАСОМ, ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈА, ПО ВРСТАМА
WASTE GENERATED IN THE SECTION ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR-CONDITIONING SUPPLY, BY WASTE TYPES

EWC-Stat шифра ¹³⁾	Врста отпада	2012	2014	2016	EWC-Stat code ¹³⁾	Waste type
	УКУПНО	790 133	842 563	1 125 762		TOTAL
01.3	Коришћена уља	36	22	22	01.3	Used oils
01.4, 02, 03.1	Хемијски отпад	3 261	2 807	2 682	01.4, 02, 03.1	Chemical wastes
03.2	Муљ од индустријских отпадних вода	3 301	-	2	03.2	Industrial effluent sludges
06.1	Метални отпад од гвожђа	2 150	81	393	06.1	Metallic waste, ferrous
06.2	Метални отпад, обојени метали	5	13	1	06.2	Metallic waste, non-ferrous
06.3	Метални отпад, помијешани метали од гвожђа и обојени метали	72	103	34	06.3	Metallic waste, mixed ferrous and non-ferrous
07.1	Отпад од стакла	-	2	2	07.1	Glass waste
07.2	Отпад од папира и картона	11	14	21	07.2	Paper and cardboard waste
07.3	Отпад од гуме	49	345	43	07.3	Rubber wastes
07.4	Отпад од пластике	-	1	5	07.4	Plastic wastes
07.5	Отпад од дрвета	3	0	1	07.5	Wood wastes
07.7	Отпад који садржи PCB (полихлороване бифениле)	73	-	11	07.7	Waste containing PCBs (polychlorinated biphenyls)
08 (искљ. 08.1, 08.41)	Одбачена опрема (искљ. одбачена возила, батерије/акумулаторе)	2	15	20	08 (excl. 08.1, 08.41)	Discarded equipment (excl. discarded vehicles, batteries/accumulators)
08.1	Одбачена возила	5	-	9	08.1	Discarded vehicles
08.41	Отпадне батерије и акумулатори	22	7	4	08.41	Batteries and accumulators wastes
09.1	Животињски и мијешани отпад од припреме хране	38	45	45	09.1	Animal and mixed food waste of food preparation and products
10.1	Отпад из домаћинства и сличан отпад	2 066	1 759	1 678	10.1	Household and similar wastes
10.2	Мијешани и неразврстани материјали	7	0	0	10.2	Mixed and undifferentiated materials
11	Муљеви	1	1	0	11	Common sludges
12.1	Минерални отпад од грађења и рушења објеката	-	188	46	12.1	Mineral waste from construction and demolition
12.2, 12.3, 12.5	Остали минерални отпад	0	16 670	22 310	12.2, 12.3, 12.5	Other mineral wastes
12.4	Отпад од сагореивања	776 943	820 490	1 098 431	12.4	Combustion waste
12.6	Земља	-	-	2	12.6	Soils
12.8, 13	Отпад од прераде отпада и стабилизирани отпад	2 089	-	-	12.8, 13	Wastes from waste treatment and stabilised wastes

3.5. НАСТАЛИ ОТПАД У ПОДРУЧЈУ ГРАЂЕВИНАРСТВО, ПО ВРСТАМА
WASTE GENERATED IN THE SECTION CONSTRUCTION, BY WASTE TYPES

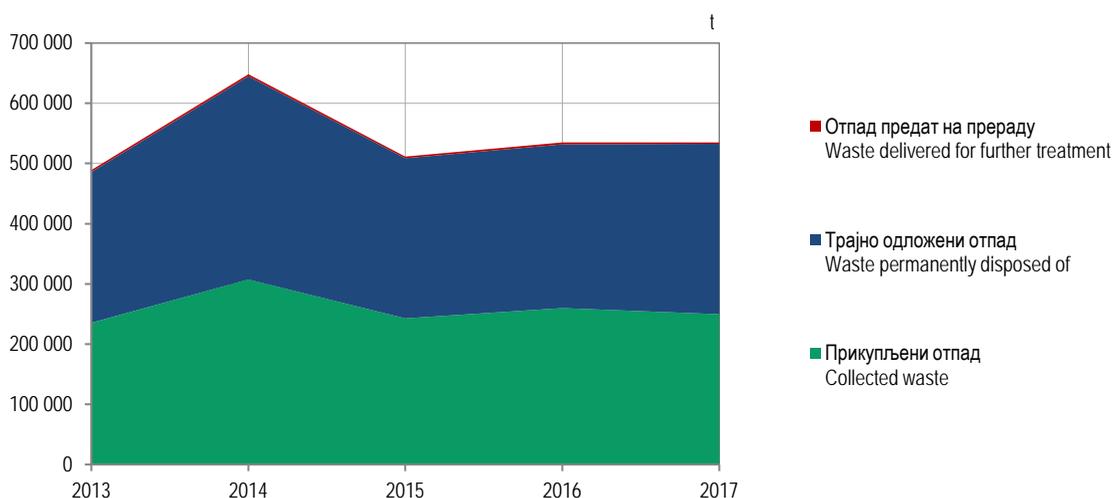
EWC-Stat шифра ¹³⁾	Врста отпада	2014	2016	EWC-Stat code ¹³⁾	Waste type
	УКУПНО	428 607	222 005		TOTAL
01.3	Коришћена уља	8	25	01.3	Used oils
01.4, 02, 03.1	Хемијски отпад	6	11	01.4, 02, 03.1	Chemical wastes
06.1	Метални отпад од гвожђа	94	53	06.1	Metallic waste, ferrous
06.2	Метални отпад, обојени метали	1	2	06.2	Metallic waste, non-ferrous
06.3	Метални отпад, помијешани метали од гвожђа и обојени метали	1 654	9	06.3	Metallic waste, mixed ferrous and non-ferrous
07.1	Отпад од стакла	17	-	07.1	Glass waste
07.2	Отпад од папира и картона	22	113	07.2	Paper and cardboard waste
07.3	Отпад од гуме	75	75	07.3	Rubber wastes
07.4	Отпад од пластике	12	12	07.4	Plastic wastes
07.5	Отпад од дрвета	766	173	07.5	Wood wastes
08 (искљ. 08.1, 08.41)	Одбачена опрема (искљ. одбачена возила, батерије/акумулаторе)	3	1	08 (excl. 08.1, 08.41)	Discarded equipment (excl. discarded vehicles, batteries/accumulators)
08.1	Одбачена возила	87	62	08.1	Discarded vehicles
08.41	Отпадне батерије и акумулатори	6	1	08.41	Batteries and accumulators wastes
09.1	Животињски и мијешани отпад од припреме хране	2 116	71	09.1	Animal and mixed food waste of food preparation and products
10.1	Отпад из домаћинства и сличан отпад	75	79	10.1	Household and similar wastes
10.2	Мијешани и неразврстани материјали	34	42	10.2	Mixed and undifferentiated materials
11	Муљеви	488	1 104	11	Common sludges
12.1	Минерални отпад од грађења и рушења објеката	233 087	30 719	12.1	Mineral wastes from construction and demolition
12.2, 12.3, 12.5	Остали минерални отпад	-	22	12.2, 12.3, 12.5	Other mineral wastes
12.6	Земља	30 011	35 072	12.6	Soils
12.7	Отпад од ископавања	160 045	154 359	12.7	Dredging spoils

Графикон 3. Структура насталог отпада према подручјима дјелатности, 2016.
Graph 3. Structure of generated waste by section of economic activities, 2016

3.6. КОМУНАЛНИ ОТПАД
MUNICIPAL WASTE

	2013	2014	2015	2016	2017	t
Произведени отпад	388 767	... ¹⁴⁾	403 352	425 962	391 186	Waste generated
Прикупљени отпад	235 354	307 537	242 636	259 848	249 682	Waste collected
Од домаћинства	173 492	215 028	170 556	175 631	178 016	From households
Од других извора ¹⁵⁾	61 862	92 509	72 080	84 217	71 666	From other sources ¹⁵⁾
Трајно одложени отпад ¹⁶⁾	250 681	337 415	265 913	272 121	282 956	Waste permanently disposed of ¹⁶⁾
Отпад предат на прераду	3 156	3 260	2 864	2 901	2 405	Waste delivered for further treatment
од тога:						of which:
Папир и картон	2 370	2 460	2 409	2 189	2 173	Paper and cardboard
Пластика	280	332	385	198	184	Plastics
Метал	35	-	31	13	9	Metal
Стакло	-	10	7	479	17	Glass
Остало ¹⁷⁾	471	458	32	22	22	Other ¹⁷⁾

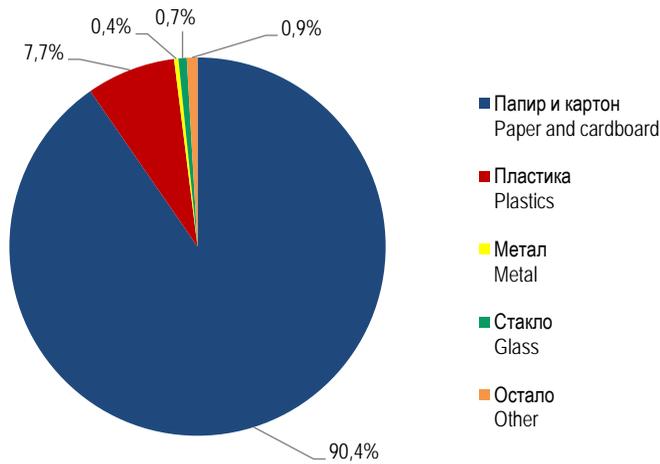
Графикон 4. Прикупљени, одложени и комунални отпад предат на прераду
Graph 4. Collected, disposed of and municipal waste delivered for further treatment

¹⁴⁾ Метод рачунања није оптимално примјењив због поплава у 2014. години / Calculation method is not optimally applicable due to the floods in 2014.

¹⁵⁾ Пословни субјекти, отпад од одржавања и чишћења улица и друго / Business entities, waste from streets cleaning, etc.

¹⁶⁾ Укључујући евидентиране врсте одложеног отпада који нема својства комуналног отпада (пијесак, животињски отпад, грађевински отпад) / Including recorded types of disposed of non municipal waste (sand, animal waste, construction waste, etc.).

¹⁷⁾ Мијешани материјали, земља и камење, биоразградиви отпад, и друго / Mixed waste, soil and rocks, biodegradable waste, etc.

Графикон 5. Структура комуналног отпада предатог на прераду, 2017.
Graph 5. Structure of municipal waste delivered for further treatment, 2017

Графикон 6. Одложени отпад и емисије гасова стаклене баште (CO₂-eq) из одложеног отпада
Graph 6. Waste disposed of and greenhouse gas emission (CO₂-eq) from disposed waste

4. ВОДЕ
WATER4.1. ЗАХВАЋЕНЕ ПОВРШИНСКЕ ВОДЕ У ИНДУСТРИЈИ
SURFACE WATER ABSTRACTED BY INDUSTRIESхиљ. м³ / thous. m³

	2013	2014	2015	2016	2017	
УКУПНО	17 045 256	14 376 279	12 990 265	14 899 842	10 766 790	TOTAL
B ВАЂЕЊЕ РУДА И КАМЕНА	8 465	9 111	9 764	8 518	2 351	B MINING AND QUARRYING
C ПРАРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА	2 516	5 213	5 284	5 647	6 225	C MANUFACTURING
10 Производња прехранбених производа	-	-	-	-	1	10 Manufacture of food products
11 Производња пића	-	-	-	-	-	11 Manufacture of beverages
12 Производња дуванских производа	-	-	-	-	-	12 Manufacture of tobacco products
13 Производња текстила	-	-	-	-	-	13 Manufacture of textiles
14 Производња одјеће	-	-	-	-	-	14 Manufacture of wearing apparel
15 Производња коже и производа од коже	-	-	-	-	-	15 Manufacture of leather and related products
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала	2	2	1	1	8	16 Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17 Производња папира и производа од папира	885	919	814	798	854	17 Manufacture of paper and paper products
18 Штампане и умножавање снимљених записа	-	-	-	-	-	18 Printing and reproduction of recorded media
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа	1 377	1 243	1 273	1 137	1 270	19 Manufacture of coke and refined petroleum products
20 Производња хемикалија и хемијских производа	98	98	98	99	99	20 Manufacture of chemicals and chemical products
21 Производња основних фармацевтских производа и фармацевтских препарата	-	-	-	-	-	21 Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
22 Производња производа од гуме и пластичних маса	3	2	5	3	1	22 Manufacture of rubber and plastic products
23 Производња осталих производа од неметалних минерала	81	94	64	48	159	23 Manufacture of other non-metallic mineral products
24 Производња базних метала	-	2 743	2 925	3 453	3 724	24 Manufacture of basic metals
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме	15	15	8	8	8	25 Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа	-	-	-	-	-	26 Manufacture of computer, electronic and optical products
27 Производња електричне опреме	-	-	-	-	-	27 Manufacture of electrical equipment
28 Производња машина и опреме, д.н.	-	-	-	-	-	28 Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица	-	-	-	-	-	29 Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
30 Производња осталих саобраћајних средстава	-	-	-	-	-	30 Manufacture of other transport equipment
31 Производња намјештаја	54	96	95	99	100	31 Manufacture of furniture
32 Остала прерађивачка индустрија	1	1	1	1	1	32 Other manufacturing
33 Поправка и инсталација машина и опреме	-	-	-	-	-	33 Repair and installation of machinery and equipment
D ПРОИЗВОДЊА И СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРОЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ГАСОМ, ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈА	17 034 275	14 361 955	12 975 217	14 885 677	10 758 214	D ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY

4.2. ЗАХВАЋЕНЕ ПОДЗЕМЕНЕ ВОДЕ У ИНДУСТРИЈИ
GROUNDWATER ABSTRACTED BY INDUSTRIES

хиљ. m³ / thous. m³

	2013	2014	2015	2016	2017	
УКУПНО	25 348	27 289	25 688	3 457	3 558	TOTAL
B ВАЂЕЊЕ РУДА И КАМЕНА	152	141	188	199	730	B MINING AND QUARRYING
C ПЕРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА	1 921	1 676	1 914	2 609	2 305	C MANUFACTURING
10 Производња прехранбених производа	700	704	824	1 508	1 203	10 Manufacture of food products
11 Производња пића	147	149	211	236	216	11 Manufacture of beverages
12 Производња дуванских производа	-	-	-	-	-	12 Manufacture of tobacco products
13 Производња текстила	29	29	29	29	22	13 Manufacture of textiles
14 Производња одјеће	4	5	4	75	74	14 Manufacture of wearing apparel
15 Производња коже и производа од коже	1	-	1	1	1	15 Manufacture of leather and related products
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала	44	37	50	48	49	16 Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17 Производња папира и производа од папира	-	-	-	-	-	17 Manufacture of paper and paper products
18 Штампанје и умножавање снимљених записа	-	-	-	-	-	18 Printing and reproduction of recorded media
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа	433	347	365	432	452	19 Manufacture of coke and refined petroleum products
20 Производња хемикалија и хемијских производа	25	9	13	14	21	20 Manufacture of chemicals and chemical products
21 Производња основних фармацевтских производа и фармацевтских препарата	-	-	-	-	-	21 Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
22 Производња производа од гуме и пластичних маса	9	4	2	2	4	22 Manufacture of rubber and plastic products
23 Производња осталих производа од неметалних минерала	66	55	60	71	79	23 Manufacture of other non-metallic mineral products
24 Производња базних метала	158	150	170	146	136	24 Manufacture of basic metals
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме	283	175	175	29	29	25 Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа	-	-	-	2	2	26 Manufacture of computer, electronic and optical products
27 Производња електричне опреме	11	11	8	6	6	27 Manufacture of electrical equipment
28 Производња машина и опреме, д.н.	-	-	-	-	-	28 Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица	-	-	-	-	-	29 Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
30 Производња осталих саобраћајних средстава	-	-	-	8	8	30 Manufacture of other transport equipment
31 Производња намјештаја	9	-	-	-	1	31 Manufacture of furniture
32 Остала прерађивачка индустрија	-	-	-	-	-	32 Other manufacturing
33 Поправка и инсталација машина и опреме	2	1	2	2	2	33 Repair and installation of machinery and equipment
D ПРОИЗВОДЊА И СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРОЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ГАСОМ, ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈА	23 275	25 472	23 586	649	523	D ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY

4.3. СНАБДИЈЕВАЊЕ ИНДУСТРИЈЕ ВОДОМ ИЗ ЈАВНОГ ВОДОВОДА И ДРУГИХ СИСТЕМА
SUPPLY OF INDUSTRIES WITH WATER FROM PUBLIC WATER SUPPLY AND OTHER SYSTEMSхиљ. m³ / thous. m³

	2013	2014	2015	2016	2017	
УКУПНО	3 606	3 357	3 572	3 370	3 320	TOTAL
B ВАЂЕЊЕ РУДА И КАМЕНА	100	100	117	132	124	B MINING AND QUARRYING
C ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА	1 707	1 576	1 768	1 764	1 796	C MANUFACTURING
10 Производња прехрамбених производа	451	496	573	597	599	10 Manufacture of food products
11 Производња пића	400	392	400	383	361	11 Manufacture of beverages
12 Производња дуванских производа	3	6	13	12	2	12 Manufacture of tobacco products
13 Производња текстила	5	3	11	7	11	13 Manufacture of textiles
14 Производња одјеће	27	33	35	32	38	14 Manufacture of wearing apparel
15 Производња коже и производа од коже	41	49	46	50	68	15 Manufacture of leather and related products
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала	70	65	104	100	108	16 Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17 Производња папира и производа од папира	6	6	9	9	7	17 Manufacture of paper and paper products
18 Штапање и умножавање снимљених записа	12	11	11	11	11	18 Printing and reproduction of recorded media
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа	119	112	116	108	98	19 Manufacture of coke and refined petroleum products
20 Производња хемикалија и хемијских производа	23	17	14	38	42	20 Manufacture of chemicals and chemical products
21 Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата	22	21	19	22	17	21 Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
22 Производња производа од гуме и пластичних маса	24	19	30	33	32	22 Manufacture of rubber and plastic products
23 Производња осталих производа од неметалних минерала	229	91	99	100	99	23 Manufacture of other non-metallic mineral products
24 Производња базних метала	60	56	66	56	55	24 Manufacture of basic metals
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме	83	78	72	78	83	25 Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа	3	2	1	1	1	26 Manufacture of computer, electronic and optical products
27 Производња електричне опреме	9	8	10	12	11	27 Manufacture of electrical equipment
28 Производња машина и опреме, д.н.	7	6	6	9	12	28 Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица	15	13	10	13	28	29 Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
30 Производња осталих саобраћајних средстава	11	27	13	13	12	30 Manufacture of other transport equipment
31 Производња намјештаја	44	55	64	45	61	31 Manufacture of furniture
32 Остала прерађивачка индустрија	-	-	1	1	4	32 Other manufacturing
33 Поправка и инсталација машина и опреме	43	10	45	34	36	33 Repair and installation of machinery and equipment
D ПРОИЗВОДЊА И СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРОЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ГАСОМ, ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈА	1 799	1 681	1 687	1 474	1 400	D ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY

4.4. КОРИШЋЕЊЕ ВОДА У ИНДУСТРИЈИ, ПРЕМА НАМЈЕНИ
WATER USE IN INDUSTRIES, BY PURPOSE

хиљ. m³ / thous. m³

	2013	2014	2015	2016	2017	
	Вађење руда и камена <i>Mining and quarrying</i>					
Технолошки процес	8 540	9 175	9 861	8 650	3 030	<i>Technological process</i>
Санитарне потребе	49	41	95	89	72	<i>Sanitary purposes</i>
Остале намјене	128	136	113	110	103	<i>Other purposes</i>
	Прерађивачка индустрија <i>Manufacturing</i>					
Технолошки процес	4 332	6 611	7 069	8 262	8 495	<i>Technological process</i>
Санитарне потребе	522	499	526	523	536	<i>Sanitary purposes</i>
Остале намјене	1 165	1 276	1 359	1 222	1 279	<i>Other purposes</i>
	Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
Технолошки процес	17 058 404	14 388 271	12 999 918	14 886 906	10 759 359	<i>Technological process</i>
Санитарне потребе	364	322	197	266	299	<i>Sanitary purposes</i>
Остале намјене	471	491	375	628	479	<i>Other purposes</i>

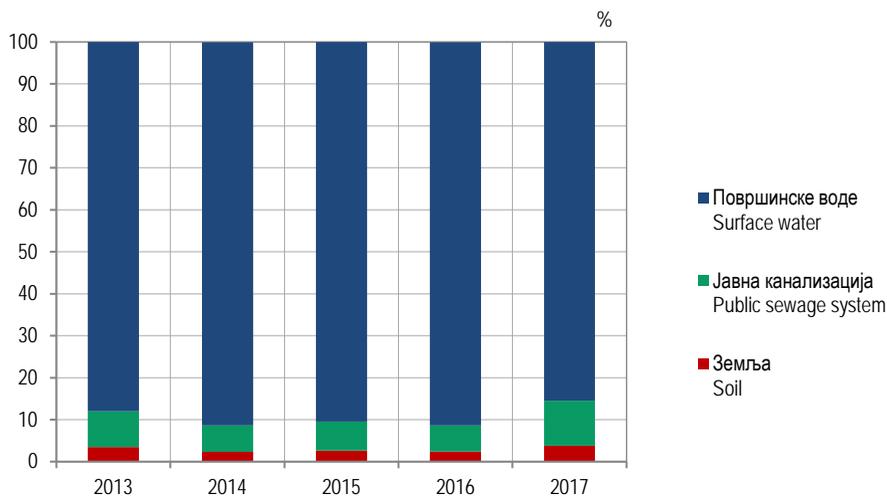
4.5. ИСПУШТЕНЕ ОТПАДНЕ ВОДЕ ИЗ ИНДУСТРИЈЕ²⁾
WASTEWATER DISCHARGED BY INDUSTRIES²⁾хиљ. м³ / thous. m³

	2013	2014	2015	2016	2017	
УКУПНО	17 178	17 261	17 431	18 181	11 476	TOTAL
B ВАЂЕЊЕ РУДА И КАМЕНА	8 623	9 263	9 976	8 738	2 531	B MINING AND QUARRYING
C ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА	4 680	6 163	6 249	7 439	7 182	C MANUFACTURING
10 Производња прехранбених производа	879	942	1 060	1 862	1 410	10 Manufacture of food products
11 Производња пића	456	444	503	514	476	11 Manufacture of beverages
12 Производња дуванских производа	3	6	13	12	2	12 Manufacture of tobacco products
13 Производња текстила	35	32	36	36	33	13 Manufacture of textiles
14 Производња одјеће	31	38	38	106	111	14 Manufacture of wearing apparel
15 Производња коже и производа од коже	41	49	47	51	65	15 Manufacture of leather and related products
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала	106	96	147	140	148	16 Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17 Производња папира и производа од папира	891	925	823	807	861	17 Manufacture of paper and paper products
18 Штампанье и умножавање снимљених записа	12	11	11	11	11	18 Printing and reproduction of recorded media
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа	1 177	1 156	1 162	1 366	1 339	19 Manufacture of coke and refined petroleum products
20 Производња хемикалија и хемијских производа	132	106	122	115	116	20 Manufacture of chemicals and chemical products
21 Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата	6	5	5	16	15	21 Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
22 Производња производа од гуме и пластичних маса	35	24	35	36	33	22 Manufacture of rubber and plastic products
23 Производња осталих производа од неметалних минерала	118	137	106	83	157	23 Manufacture of other non-metallic mineral products
24 Производња базних метала	213	1 785	1 704	2 010	2 062	24 Manufacture of basic metals
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме	378	268	252	111	117	25 Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа	3	2	1	3	3	26 Manufacture of computer, electronic and optical products
27 Производња електричне опреме	19	18	17	17	16	27 Manufacture of electrical equipment
28 Производња машина и опреме, д.н.	7	5	6	9	12	28 Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица	13	10	10	13	28	29 Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
30 Производња осталих саобраћајних средстава	11	2	3	10	9	30 Manufacture of other transport equipment
31 Производња намјештаја	68	90	100	73	115	31 Manufacture of furniture
32 Остала прерађивачка индустрија	1	1	2	2	5	32 Other manufacturing
33 Поправка и инсталација машина и опреме	45	11	46	36	38	33 Repair and installation of machinery and equipment
D ПРОИЗВОДЊА И СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРОЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ГАСОМ, ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈА	3 875	1 835	1 206	2 004	1 763	D ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY

4.6. ИСПУШТЕНЕ ОТПАДНЕ ВОДЕ ИЗ ИНДУСТРИЈЕ, ПРЕМА ВРСТИ ВОДОПРИЈЕМНИКА¹⁾
WASTEWATER DISCHARGED BY INDUSTRIES, BY TYPE OF WATER RECIPIENTS¹⁾

хиљ. m³ / thous. m³

Водопријемник	2013	2014	2015	2016	2017	Water recipient
Вађење руда и камена <i>Mining and quarrying</i>						
Земља	160	168	144	169	137	Soil
Јавна канализација	34	29	41	30	42	Public sewage
Површинске воде	8 429	9 066	9 791	8 539	2 352	Surface water
Прерађивачка индустрија <i>Manufacturing</i>						
Земља	212	230	303	276	290	Soil
Јавна канализација	1 277	967	1 072	1 011	1 079	Public sewage
Површинске воде	3 191	4 966	4 874	6 152	5 813	Surface water
Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>						
Земља	232	4	-	-	4	Soil
Јавна канализација	146	100	95	89	109	Public sewage
Површинске воде	3 497	1 731	1 111	1 915	1 650	Surface water

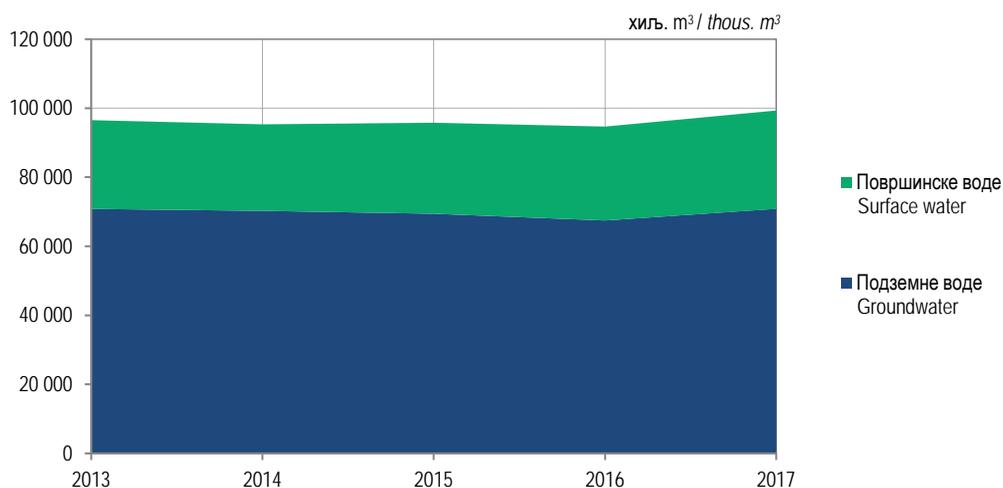
Графикон 7. Испуштене отпадне воде из индустрије, према врсти водопријемника
Graph 7. Wastewater discharged by industries, by type of water recipient

4.7. ИСПУШТЕНЕ ТРЕТИРАНЕ ОТПАДНЕ ВОДЕ ИЗ ИНДУСТРИЈЕ⁷⁾
DISCHARGED TREATED WASTEWATER FROM INDUSTRIES⁷⁾хиљ. м³ / thous. m³

	2013	2014	2015	2016	2017	
	Вађење руда и камена <i>Mining and quarrying</i>					
Земља	120	118	48	48	48	Soil
Јавна канализација	2	-	-	-	-	Public sewage
Површинске воде	8 231	8 865	9 645	8 390	2 236	Surface water
	Прерађивачка индустрија <i>Manufacturing</i>					
Земља	34	8	15	18	13	Soil
Јавна канализација	524	278	248	227	233	Public sewage
Површинске воде	2 045	3 804	3 812	5 018	4 673	Surface water
	Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
Земља	-	-	-	-	-	Soil
Јавна канализација	-	-	-	-	-	Public sewage
Површинске воде	2 938	1 150	942	1 716	1 450	Surface water

4.8. ЗАХВАЋЕНЕ ВОДЕ У СИСТЕМУ ЈАВНОГ ВОДОСНАБДИЈЕВАЊА
ABSTRACTED WATER IN PUBLIC WATER SUPPLYхиљ. м³ / thous. m³

	2013	2014	2015	2016	2017	
УКУПНО	96 529	95 341	95 798	94 705	99 327	TOTAL
Подземне воде	70 823	70 266	69 458	67 467	70 862	Groundwater
Површинске воде	25 706	25 075	26 340	27 238	28 465	Surface water

Графикон 8. Захваћене воде у систему јавног водоснабдијевања
Graph 8. Abstracted water in public water supply

4.9. ИСПОРУЧЕНЕ ВОДЕ И ГУБИЦИ У СИСТЕМУ ЈАВНОГ ВОДОСНАБДИЈЕВАЊА
DELIVERED WATER AND LOSSES IN PUBLIC WATER SUPPLY

хиљ. m³ / thous. m³

	2013	2014	2015	2016	2017	
Испоручене воде - УКУПНО	55 917	55 290	55 247	54 656	56 533	Water delivered to - TOTAL
Домаћинствима	40 471	39 141	39 855	39 330	40 714	Households
Пословним субјектима	11 699	11 862	12 690	12 651	13 164	Business entities
Сопствена и остала потрошња ¹⁸⁾	3 747	4 287	2 702	2 675	2 655	Own and other consumption ¹⁸⁾
Губици	41 480	40 788	41 366	40 939	43 721	Losses

4.10. ЈАВНА ВОДОВОДНА МРЕЖА
PUBLIC WATER SUPPLY NETWORK

	2013	2014	2015	2016	2017	
Пумпни уређаји	380	378	417	448	467	Pumping plants
Постројења за припрему воде за пиће	29	33	33	33	28	Drinking water treatment plants
Таложници	34	30	30	32	28	Sedimentation tanks
Филтери	49	49	49	51	45	Filters
Деферизатори	4	4	4	4	-	Iron-removing plants
Остали уређаји	13	9	8	8	8	Other facilities
Водоводна мрежа, km	6 697	6 997	7 384	7 463*	7 676	Public water supply network, km
Водоводни прикључци ¹⁸⁾	235 809	242 875	246 806	237 017	238 875	Pipe connections ¹⁸⁾

Графикон 9. Захваћене воде и губици у систему јавног водоснабдијевања
Graph 9. Abstracted water and losses in public water supply

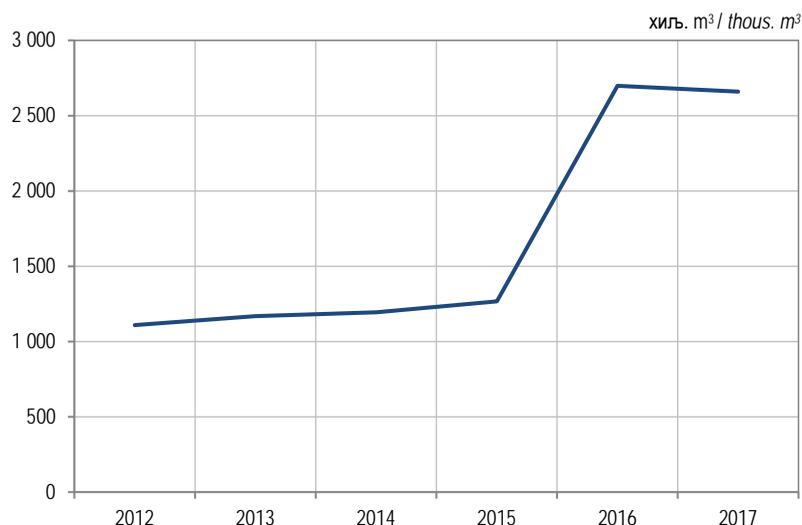
¹⁸⁾ Испирање водоводних цјевовода и канализације, прање резервоара, прање јавних површина, јавне фонтане и други облици ненаплаћене овлашћене потрошње воде
Rinsing of water pipelines and sewage, cleaning of reservoirs, cleaning of public areas, public fountains and other forms of unbilled authorized water consumption.

4.11. ИСПУШТЕНЕ ОТПАДНЕ КОМУНАЛНЕ ВОДЕ
WASTEWATER DISCHARGED TO PUBLIC SEWAGE SYSTEMхиљ. м³ / thous. m³

	2013	2014	2015	2016	2017	
	Испуштене отпадне воде Wastewater discharged					
УКУПНО	27 652	27 353	26 779	26 831	27 365	TOTAL, from
Из домаћинства	22 022	21 828	21 141	21 209	21 100	Households
Из пословних субјеката	5 630	5 524	5 638	5 622	6 265	Business entities
	Испуштене нетретиране отпадне воде Untreated wastewater discharged					
У подземне воде	1 633	1 299	1 166	1 015	1 066	Groundwater
У површинске воде	23 698	23 677	23 127	21 846	22 296	Surface water
	Испуштене третиране отпадне воде ⁹⁾ Treated wastewater discharged ⁹⁾					
У подземне воде	-	-	-	-	-	Groundwater
У површинске воде	1 169	1 193	1 266	2 698	2 660	Surface water
	Третиране отпадне воде према поступку третирања ⁹⁾ Treated wastewater by type of treatment ⁹⁾					
Примарни третман	-	-	-	-	-	Primary treatment
Секундарни третман	946	948	1 030	2 466	2 428	Secondary treatment
Терцијарни третман	223	245	236	232	232	Tertiary treatment

4.12. КАНАЛИЗАЦИОНА МРЕЖА
PUBLIC SEWAGE SYSTEM

	2013	2014	2015	2016	2017	
Дужина канализационе мреже,	1 605	1 659	1 677*	1 723	1 728	Public sewage network, km
Дужина главног колектора, km	376	363	390	392	392	Main sewer, km
Канализациони прикључци ⁹⁾	119 484	121 621	123 320	120 288	118 366	Sewage connections ⁹⁾

Графикон 10. Третиране отпадне комуналне воде
Graph 10. Treated municipal wastewater

5. ВАЗДУХ AIR

5.1. ЕМИСИЈЕ ГАСОВА СА ЕФЕКТОМ СТАКЛЕНЕ БАШТЕ И ПОНОРИ GREENHOUSE GAS EMISSIONS AND SINKS

Gg CO₂-eq¹⁰⁾

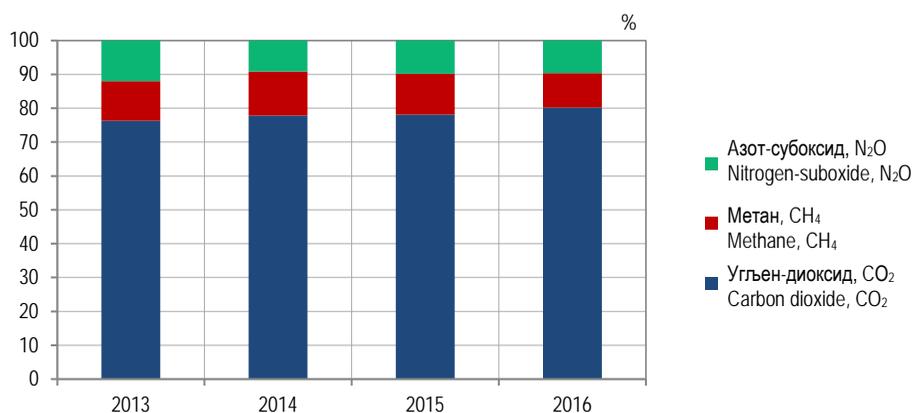
	2013	2014	2015	2016	
Укупна емисија (искључујући поноре ¹¹⁾)	7 867,3	7 738,1	7 677,3	9 562,8	Total emission (excluding sinks ¹¹⁾)
Укупна емисија (укључујући поноре ¹¹⁾)	5 074,4	5 037,0	5 496,2	7 296,9	Total emission (including sinks ¹¹⁾)
Енергетика	6 067,4	6 063,2	6 079,2	7 786,4	Energy
Сагореивање горива (секторски приступ)	5 964,9	5 960,5	5 962,2	7 648,2	Fuel combustion (sectoral approach)
Производња и трансформација енергије	4 327,4	4 027,1	4 180,1	5 921,8	Energy industries
Прерађивачка индустрија и	413,0	463,4	567,5	491,9	Manufacturing and Construction
Саобраћај	854,6	1 052,2	806,3	911,2	Transport
Остали сектори ¹⁹⁾	369,9	417,8	408,3	323,3	Other sectors ¹⁹⁾
Фугитивне емисије из горива	102,4	102,8	117,0	138,2	Fugitive emissions from fuels
Чврста горива	97,2	96,5	107,7	125,6	Solid fuels
Нафта и природни гас	5,2	6,3	9,2	12,6	Oil and Natural gas
Индустријски процеси	73,5	94,6	67,7	60,6	Industrial processes
Минерални производи	73,5	94,6	67,7	60,6	Mineral products
Употреба растварача и других производа		Solvents and other product use
Пољопривреда	1 338,0	1 102,5	1 154,6	1 316,6	Agriculture
Цријевна ферментација	389,6	387,0	393,2	393,6	Enteric fermentation
Управљање ђубривима	173,9	171,9	179,1	176,2	Manure management
Пољопривредна земљишта	774,5	543,7	582,3	746,8	Agricultural soils
Промена намјене земљишта и шумарство (понори)	-2 792,9	-2 701,1	-2 181,1	-2 266,0	Land-use change and forestry (sinks)
Шуме и дрвна биомаса	-2 792,9	-2 701,1	-2 181,1	-2 266,0	Forests and wood biomass
Отпад	388,4	477,7	375,8	399,2	Waste
Одлагање чврстог отпада	256,2	346,2	275,0	285,6	Solid waste disposal on land
Управљање отпадним водама	132,2	131,6	100,8	113,6	Wastewater treatment

Извор: Републички хидрометеоролошки завод/Source: Republic Hydrometeorological Service

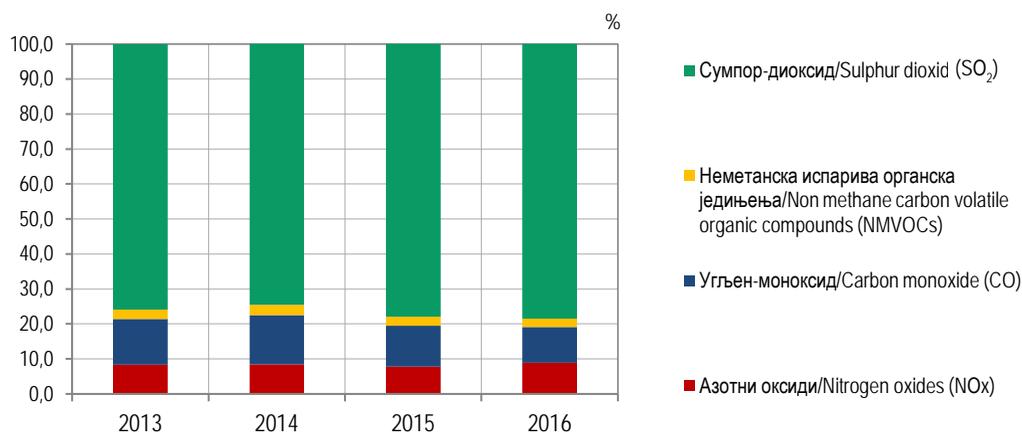
¹⁹⁾ Комерцијални/институционални/стамбени сектор и остали/Commercial/institutional/residential sector, and others.

5.2. ЕМИСИЈЕ ДИРЕКТНИХ ГАСОВА СА ЕФЕКТОМ СТАКЛЕНЕ БАШТЕ И ПОНОРИ
DIRECT GREENHOUSE GAS EMISSIONS AND SINKSGg CO₂-eq¹⁰

	2013	2014	2015	2016	
Угљен-диоксид, CO ₂	6 006,0	6 022,3	5 996,5	7 667,6	Carbon dioxide (CO ₂)
Метан, CH ₄	916,8	1 003,9	931,1	975,8	Methane (CH ₄)
Азот-субоксид, N ₂ O	944,5	711,9	749,7	919,4	Nitrous oxide (N ₂ O)
Угљен-диоксид, CO ₂ , понори	-2 792,9	-2 701,1	-2 181,1	-2 266,0	Carbon dioxide (CO ₂), sinks

Графикон 11. Структура емисије директних гасова са ефектом стаклене баште
Graph 11. Structure of direct greenhouse gas emissions5.3. ЕМИСИЈЕ ИНДИРЕКТНИХ ГАСОВА СА ЕФЕКТОМ СТАКЛЕНЕ БАШТЕ
INDIRECT GREENHOUSE GAS EMISSIONSGg¹⁰

	2013	2014	2015	2016	
Азотни оксиди (NO _x)	24,0	25,4	23,6	29,8	Nitrogen oxides (NO _x)
Угљен-моноксид (CO)	37,0	41,8	35,1	34,1	Carbon monoxide (CO)
Неметанска испарива органска једињења (NMVOCs)	7,8	8,9	7,7	8,0	Non-methane volatile organic compounds (NMVOCs)
Сумпор-диоксид (SO ₂)	215,6	222,0	234,5	263,8	Sulfur dioxide (SO ₂)

Графикон 12. Структура емисије индиректних гасова са ефектом стаклене баште
Graph 12. Structure of indirect greenhouse gas emissions

6. ОСТАЛИ ПОДАЦИ

OTHER DATA

6.1. ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОВРШИНЕ ПРЕМА КАТЕГОРИЈИ КОРИШЋЕЊА ЗЕМЉИШТА²⁰⁾

AGRICULTURAL LAND BY TYPE OF LAND USE²⁰⁾

хиљ. ha / thous. ha

	2013	2014	2015	2016	2017	
Пољопривредна површина	984	982	983	1 004	975	Agricultural land
Обрадиве површине	819	817	816	812	807	Cultivable area
Оранице и баште	582	580	577	575	574	Arable land and gardens
Воњњаци	53	53	52	51	52	Orchards
Виногради	0	0	0	1	1	Vineyards
Ливаде	184	183	187	185	180	Meadows
Пашњаци	163	164	166	191	166	Pastures
Баре, трстици и ри�њаци	2	2	1	1	1	Pools, reed tracts and fishponds

6.2. ПРОИЗВОДЊА ВАЖНИЈИХ УСЈЕВА

PRODUCTION OF MAJOR CROPS

t

	2013	2014	2015	2016	2017	
Пшеница	179 922	106 777	127 140	194 310	195 315	Wheat
Раж	4 739	3 836	3 644	4 916	3 446	Rye
Јечам	43 080	27 015	36 494	46 855	47 035	Barley
Овас	18 796	11 247	15 510	18 530	16 376	Oats
Тритикале	33 087	21 334	24 253	31 866	29 367	Triticale
Кукуруз	550 254	584 765	561 238	880 997	497 501	Maize
Сунцокрет	168	177	320	366	261	Sunflower
Соја	4 105	5 753	5 780	10 828	6 489	Soya
Уљана репица	1 642	1 785	1 752	3 341	5 480	Rapeseed
Дуван	1 203	1 317	1 628	1 824	1 376	Tobacco
Кромпир	146 735	134 797	145 830	192 491	157 453	Potatoes
Пасуљ	6 053	4 549	4 250	4 863	4 067	Beans
Грашак	3 400	2 391	3 356	4 619	4 355	Peas
Парадајз	24 533	12 581	18 188	32 494	24 715	Tomatoes
Паприка - свјежа	25 801	17 908	23 008	37 884	33 288	Peppers - fresh
Мрква	3 515	4 557	3 476	4 649	3 823	Carrot
Лук црни и бијели	12 091	9 842	11 179	15 610	12 594	Onion and garlic
Краставац	15 201	8 940	11 649	19 651	19 702	Cucumber
Купус и келъ	37 580	27 915	29 085	41 956	30 327	Cabbage and kale
Диње и лубенице	13 973	9 714	16 593	19 490	19 342	Melons and watermelons
Салата зелена	1 205	1 041	1 254	1 943	1 577	Lettuce
Дјетелина	65 228	78 926	72 993	80 197	65 112	Clover hay
Луцерка	59 143	66 200	64 193	72 583	54 955	Lucerne hay
Кукуруз за крму	122 048	231 843	188 235	215 878	155 109	Maize for fodder
Сточна репа	949	1 245	1 271	1 126	866	Fodder beet

²⁰⁾ Стање 31. маја посматране године.
As on 31st May of the reference year.

6.3. БРОЈ ГРЛА СТОКЕ И ЖИВИНЕ²¹⁾NUMBER OF LIVESTOCK AND POULTRY²¹⁾

	2013	2014	2015	2016	2017	
Говеда	224 745	223 199	228 614	229 617	223 054	Cattle
Свиње	432 995	435 147	451 552	441 817	441 299	Pigs
Овце	491 203	487 488	485 522	491 352	484 914	Sheep
Козе	27 956	29 034	29 298	29 520	27 561	Goats
Живина	9 900 436	10 095 666	11 010 957	11 412 639	12 067 156	Poultry
Коњи	11 539	11 055	10 351	10 057	9 495	Horses

6.4. ПОШУМЉАВАЊЕ И ИСКОРИШЋАВАЊЕ ШУМА

AFFORESTATION AND FOREST EXPLOITATION

	2013	2014	2015	2016	2017	
Искоришћавање шума ²²⁾ , хиљ. м ³	2 966	3 016	3 274	3 357	3 259	Forest exploitation ²²⁾ , thous. m ³
лишћара	1 617	1 550	1 763	1 802	1 856	Broadleaves
четинара	1 350	1 466	1 511	1 555	1 403	Conifers
Вјештачко пошумљавање, ха	667*	611	817	643	652	Artificial afforestation, ha
лишћара	124	116	162	136	100	Broadleaves
четинара	543*	495	655	507	552	Conifers

6.5. ПОВРШИНА ШУМА

FOREST AREAS

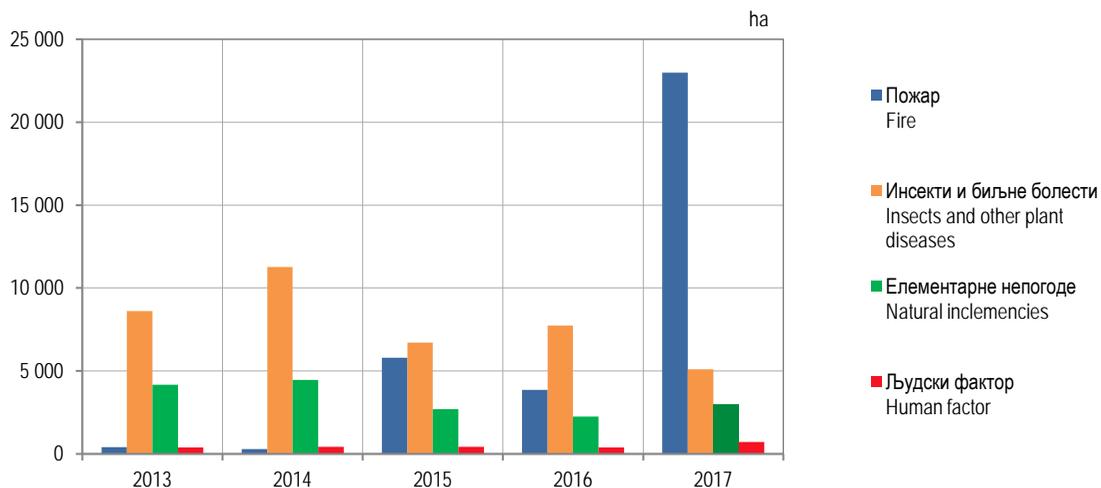
	2013	2014	2015	2016	2017	ha
Површина шума на крају године	1 048 685	1 082 943	1 085 947	1 092 094	1 094 834	Forest areas at the end of the year

6.6. ШТЕТЕ У ПРИВАТНИМ И ДРЖАВНИМ ШУМАМА, ПО УЗРОКУ ШТЕТЕ

DAMAGES IN PRIVATE AND STATE FORESTS, BY CAUSE OF DAMAGE

	2013	2014	2015	2016	2017	ha
УКУПНО	13 591	16 455	15 633	14 241	31 817	TOTAL
Пожар	415	290	5 804	3 860	22 977	Fire
Инсекти и биљне болести	8 617	11 277	6 706	7 734	5 104	Insects and other plant diseases
Елементарне непогоде	4 167	4 468	2 704	2 249	3 009	Natural inclemencies
Људски фактор	392	420	419	398	727	Human factor

²¹⁾ Стање на дан 31.12. посматране године / As on 31st December of the reference year.²²⁾ Посјечена бруто дрвна маса / Average gross felled timber

Графикон 13. Штете у приватним и државним шумама, према узроку штете
Graph 13. Damages in private and state forests, by cause of damage

6.7. УТРОШАК ЕНЕРГЕНАТА ЗА ПРОИЗВОДЊУ ЕЛЕКТРИЧНЕ И ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ
CONSUMPTION OF ENERGY COMMODITIES FOR PRODUCTION OF ELECTRICITY AND HEAT

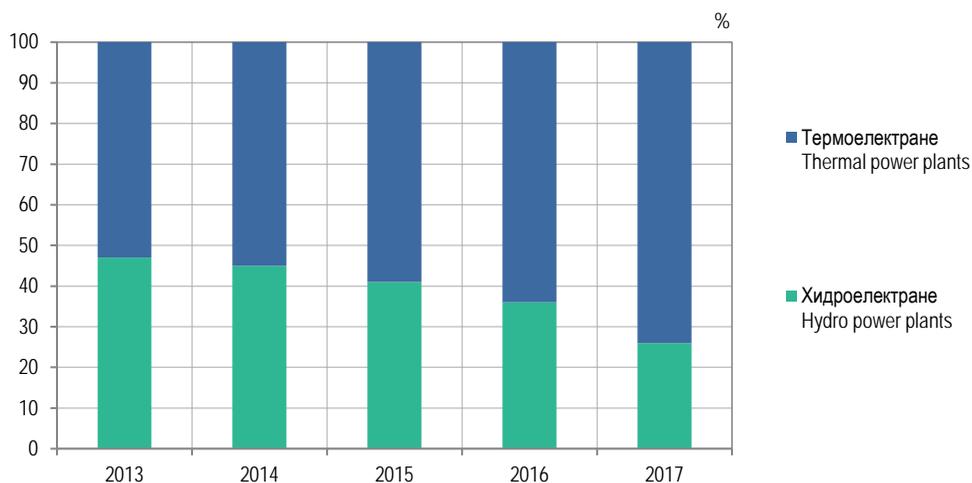
	2013	2014	2015	2016	2017	
Угаљ, t	4 288 308	4 149 897	4 298 624	6 188 708	6 202 551	Coal, t
Мазут, t	33 298	28 502	26 426	24 812	23 158	Fuel, t
Природни гас, хиљ. Sm ³	1 835	1 598	1 825	1 756	1 854	Natural gas, thous. Sm ³
Огревно дрво, t	-	5 387	18 957	43 014	45 283	Firewood, t
Дрвни остаци и пелет, t	11 475	19 114	28 600	20 642	11 817	Wood residues and pellet, t
Биогас, хиљ. m ³	-	-	-	-	3 143	Biogas, thous. m ³

6.8. ПРОИЗВОДЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ²³⁾
PRODUCTION OF ELECTRICITY²³⁾

	2013	2014	2015	2016	2017	Gwh
УКУПНО	6 416	5 758	5 610	7 565	6 708	TOTAL
Хидроелектране	3 004	2 612	2 267	2 680	1 740	Hydro power plants
Термоелектране	3 390	3 134	3 298	4 828	4 897	Thermal power plants
Остало ²⁴⁾	22	12	45	57	71	Other ²⁴⁾

²³⁾ Нето производња/Net production.

²⁴⁾ Термоелектране-топлане (ТЕ-ТО), индустријске енергане и соларне електране /CHP plants, autoproducers and solar power plants.

Графикон 14. Производња електричне енергије у термоелектранама и хидроелектранама
Graph. 14. Production of electricity in thermal power plants and hydro power plants

6.9. ПРОИЗВОДЊА ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ PRODUCTION OF HEAT

	2013	2014	2015	2016	2017	Gwh
Укупна бруто производња	1 697	1 378	1 488	1 521	1 499	Total gross production
Топлане	1 618	1 294	1 392	1 428	1 209	District heating plants
Термоелектране-топлане (ТЕ-ТО)	-	-	-	-	195	CHP plants
Термоелектране	79	84	96	93	95	Thermal power plants

6.10. ФИНАЛНА ПОТРОШЊА ЕНЕРГЕНАТА У САОБРАЋАЈУ FINAL CONSUMPTION OF ENERGY COMMODITIES IN TRANSPORT

	2013	2014	2015	2016	2017	t
Дизел	182 661	236 962	175 666	217 780	228 799	Diesel oil
Моторни бензин	67 938	74 821	61 748	53 064	63 320	Gasoline
Течни нафтни гас	16 650	17 343	14 675	14 426	18 014	Liquid petrol gases
Керозин	217	214	155	185	207	Cerosine jet fuel

6.11. РЕГИСТРОВАНА ДРУМСКА МОТОРНА И ПРИКЉУЧНА ВОЗИЛА REGISTERED ROAD MOTOR VEHICLES AND TRAILER VEHICLES

	2013	2014	2015	2016	2017	
Путничка возила ²⁵⁾	279 174	286 321	290 096	313 853	325 899	Passenger vehicles ²⁵⁾
Теретна возила	27 402	28 175	28 570	31 525	33 670	Freight vehicles
Прикључна возила	10 255	10 796	11 035	12 302	13 581	Trailer vehicles
Остала возила	13 439	14 627	15 935	13 087	3 928	Other vehicles

²⁵⁾ Путнички аутомобили, аутобуси, мотоцикли и мопеди / Passenger cars, buses, motorcycles and mopeds

6.12. СРЕДСТВА ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ ПРЕМА ПРИМАРНИМ ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКИМ ЦИЉЕВИМА
RESOURCES FOR RESEARCH AND DEVELOPMENT BY MAJOR SOCIO-ECONOMIC GOAL

хиљ. КМ / thous. KM

Друштвено – економски циљ	УКУПНО TOTAL	Пословни сектор Business sector	Државни сектор Government	Високо образовање Higher education	Непрофитни сектор Non-profit sector	Socio – economic goal
2013	49 035	43 541	924	4 464	106	2013
Очување животне средине	590	206	384	-	-	Environment protection
Остали друштвено-економски циљеви ²⁶⁾	48 445	43 335	540	4 464	106	Other socio-economic goals ²⁶⁾
2014	17 839	10 614	1 598	4 845	782	2014
Очување животне средине	2 879	180	366	2 233	100	Environment protection
Остали друштвено-економски циљеви ²⁶⁾	14 960	10 434	1 232	2 612	682	Other socio-economic goals ²⁶⁾
2015	17 935	9 780	2 450	5 225	480	2015
Очување животне средине	703	113	337	-	253	Environment protection
Остали друштвено-економски циљеви ²⁶⁾	17 232	9 667	2 113	5 225	227	Other socio-economic goals ²⁶⁾
2016	16 736	11 376	827	3 954	579	2016
Очување животне средине	828	105	349	-	374	Environment protection
Остали друштвено-економски циљеви ²⁶⁾	15 908	11 271	478	3 954	205	Other socio-economic goals ²⁶⁾
2017	17 196	10 932	1 425	4 425	414	2017
Очување животне средине	1 029	324	327	-	378	Environment protection
Остали друштвено-економски циљеви ²⁶⁾	16 167	10 608	1 098	4 425	36	Other socio-economic goals ²⁶⁾

6.13. БУЏЕТСКА СРЕДСТВА ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ ПРЕМА ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКОМ ЦИЉУ (СТВАРНИ ИЗДАЦИ)
BUDGET APPROPRIATIONS OR OUTLAYS FOR RESEARCH AND DEVELOPMENT BY SOCIO-ECONOMIC GOAL (ACTUAL OUTLAYS)

КМ

Друштвено – економски циљ	Укупно Total	Пословни сектор Business sector	Државни сектор Government	Високо образовање Higher education	Непрофитни сектор Non-profit sector	Иностранство Abroad	Socio – economic goal
2013	4 023 990	1 305 635	33 550	2 433 455	251 350	-	2013
Очување животне средине	5 000	-	-	-	5 000	-	Environment protection
Остали друштвено-економски циљеви ²⁶⁾	4 018 990	1 305 635	33 550	2 433 455	246 350	-	Other socio-economic goals ²⁶⁾
2014	4 845 285	118 100	507 520	3 972 448	247 217	-	2014
Очување животне средине	1 000	-	-	-	1 000	-	Environment protection
Остали друштвено-економски циљеви ²⁶⁾	4 844 285	118 100	507 520	3 972 448	246 217	-	Other socio-economic goals ²⁶⁾
2015	4 586 523	87 970	977 410	3 377 740	143 403	-	2015
Очување животне средине	12 970	-	9 980	-	2 990	-	Environment protection
Остали друштвено-економски циљеви ²⁶⁾	4 573 553	87 970	967 430	3 377 740	140 413	-	Other socio-economic goals ²⁶⁾
2016	1 091 648	-	747 726	288 772	55 150	-	2016
Очување животне средине	-	-	-	-	-	-	Environment protection
Остали друштвено-економски циљеви ²⁶⁾	1 091 648	-	747 726	288 772	55 150	-	Other socio-economic goals ²⁶⁾
2017	3 015 461	30 500	772 861	2 141 700	70 400	-	2016
Очување животне средине	-	-	-	-	-	-	Environment protection
Остали друштвено-економски циљеви ²⁶⁾	3 015 461	30 500	772 861	2 141 700	70 400	-	Other socio-economic goals ²⁶⁾

²⁶⁾ Према Номенклатури за анализу и поређење научних програма и буџета 2007 остали друштвено-економски циљеви су: Истраживање и експлоатација Земље; Истраживање и експлоатација свемира; Транспорт, телекомуникације и остале инфраструктуре; Енергија; Индустријска производња и технологија; Здравство; Пољопривреда; образовање; Култура, рекреација, религија и масовни медији; Политички и друштвени системи, структуре и процеси; Опште унапређење знања и Одбрана / In accordance with the Nomenclature for the Analysis and Comparison of Scientific Programmes and Budget for 2007 (NABS 2007), other socio-economic goals comprise: Exploration and exploitation of the Earth; Exploration and exploitation of space; Transport, telecommunication and other infrastructures; Energy; Industrial production and technology; Health; Agriculture; Education; Culture, recreation, religion and mass media; Political and social systems, structures and processes; General advancement of knowledge and Defence.

6.14. КРИВИЧНА ДЈЕЛА ПРОТИВ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ²⁷⁾
CRIMINAL OFFENCES AGAINST ENVIRONMENT²⁷⁾

	2013	2014	2015	2016	2017	
Ријешене кривичне пријаве ²⁸⁾	967	996	1 385	985	665	Resolved criminal charges ²⁸⁾
Осуђена лица	263	229	215	195	141	Convicted perpetrators

²⁷⁾ Подаци се односе на пунољетна лица/ Data refer to adult perpetrators.

²⁸⁾ Укључујући пријаве против непознатих учинилаца/ Including criminal charges against unknown perpetrators.